

Andréhn-Schiptjenko

STOCKHOLM PARIS

GUNNEL WÅHLSTRAND

Born 1974 in Uppsala, Sweden

Lives and works in Stockholm, Sweden

GUNNEL WÅHLSTRAND

For many years, Wåhlstrand has worked exclusively with what could be described as a re-development of private photographs using ink wash. This technique, that she masters to perfection, is a manner of painting where tonality and shading is achieved by varying the ink density, both the ink load and the pressure within a single brushstroke. Once a stroke is painted, it cannot be altered or erased.

Her body of motifs has previously consisted of images from her family photo albums, and the close connection between life and art is intact when Wåhlstrand in her new works chooses to leave the earlier albums behind and focus on images she has taken herself.

Wåhlstrand's depiction is a deeply personal process yet has a universally affecting presence. The procedure of making this meticulously reconstructed documentation is painstakingly slow – the precise and demanding technique commands a very spare production and is physically taxing. Wåhlstrand literally works on her hands and knees, immersing herself in an image in order to see it, as a way for her to physically and psychologically approach a personal history or place.

Gunnel Wåhlstrand (born 1974) lives and works in Stockholm. She received her MFA from Royal Academy of Fine Arts in 2003 with a much-acclaimed graduation exhibition, and has since then developed an exceptional, albeit very spare, œuvre.

Recent solo exhibitions

- 2024** *Gunnel Wåhlstrand*, Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm, Sweden.
- 2023** Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden.
- 2020** Andréhn-Schiptjenko, Paris, France.
- 2018** Göteborgs Konstmuseum, Gothenburg, Sweden.
- 2018** Andréhn-Schiptjenko, Stockholm Sweden.
- 2017** Boijmans Van Beuningen, Rotterdam, the Netherlands.
Magasin III - Museum & Foundation for Contemporary Art, Stockholm, Sweden.

Recent group exhibitions

- 2023** *Psychological Spaces*, The Nordic Watercolour Museum, Skärhamn, Sweden.
- 2019** *Grannskap*, The Nordic Watercolour Museum, Skärhamn, Sweden.
- 2017** *Samling i förvandling - Tema: Grafik*, Uppsala Konstmuseum, Uppsala, Sweden.

Public Collections

- Göteborgs kulturnämnd, Sweden.
Kultur i länet, Uppsala läns landsting, Sweden.
Magasin III - Museum & Foundation for Contemporary Art, Stockholm, Sweden.
Malmö Konstmuseum, Malmö, Sweden.
Maria Bonnier Dahlins Stiftelse, Stockholm, Sweden.
Moderna Museet, Stockholm, Sweden.
The National Public Art Council of Sweden.
The Nordic Watercolour Museum, Skärhamn, Sweden.
The UBS Art Collection, Zürich, Switzerland.
Uppsala Konstmuseum, Uppsala, Sweden.

Gunnel Wåhlstrand at Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm, Sweden, 2024

A solo exhibition of one of Sweden's most prominent contemporary artists, Gunnel Wåhlstrand, is now on display at Waldemarsudde. This is the largest ever presentation of the artist and a rare opportunity to see a larger selection of Wåhlstrand's impressive work.

Gunnel Wåhlstrand is known for her large-scale ink wash paintings, in which she depicts memories, people and landscapes with an almost photo-realistic precision and a fascinating presence and sensitivity. Her works are often based on family photo albums, and she subtly engages in a dialogue with her own history, but also with the passage of time and human existence. Through her unique technique and slow, almost meditative working process, Wåhlstrand conveys a deep reflection on identity, memory and loss.

The exhibition offers a deep dive into Wåhlstrand's artistic practice, presenting both early works and brand-new paintings that have never been shown before. Visitors will experience how the artist explores a poetic encounter between light and dark, presence and absence in his ink wash paintings.

In total, the exhibition includes thirty works made between 2002 and 2024, eight of which have never been shown in Sweden before and two of which are completely new.

In addition to the visually stunning works, the exhibition will be complemented by a richly illustrated catalogue with an essay by the art critic and dramaturge Tor Billgren and a conversation between Gunnel Wåhlstrand and the artist Ulla Wiggen. The exhibition is also enriched by a film about the artist produced by David and Teresa Castenfors, as well as by artist talks and guided tours that provide in-depth insight into Wåhlstrand's art and working methods.

Gunnel Wählstrand

Installation view, *Gunnel Wählstrand*, Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm, Sweden, 2024

Gunnel Wählstrand

Installation view, *Gunnel Wählstrand*, Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm, Sweden, 2024

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, *Gunnel Wåhlstrand*, Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm, Sweden, 2024

Gunnel Wählstrand

Installation view, *Gunnel Wählstrand*, Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm, Sweden, 2024

Gunnel Wählstrand

Installation view, *Gunnel Wählstrand*, Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm, Sweden, 2024

Gunnel Wählstrand

Mother in Colour, 2024

Ink wash on paper

Framed: 155 x 111 cm

(61 x 43 3/4 in.)

Gunnel Wåhlstrand

Sjöboden (The Boathouse), 2024

Ink wash on paper

Framed: 190.2 x 157.5 cm

(74 7/8 x 62 in.)

Gunnel Wåhlstrand at Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden, 2023

With the ink wash technique, Wåhlstrand immerses herself in an image in order to truly see it. In a manner that is both poetic and precise it allows for her to approach a location physically and psychologically, where the recollection of a specific site is so much more than just a memory. Within recreation lies the hope of eternalization, and the wish to understand as well as fully be absorbed by the landscape. Every layer is a repetition, and when the work is complete Wåhlstrand knows the place by heart.

Wåhlstrand's body of work has previously consisted of images from her family photo albums, but in recent years, she has been focused on a landscape of deep personal importance. The depicted motifs in her new works are renderings of a place of personal history and resonance, by the sea on the west coast of Sweden.

I've been to this place in real life probably a thousand times, maybe several thousands. It is a large island that lies far out in the Kosterfjorden, as far as you can get without a boat. I don't know what it is about this particular place that touches me so, but it feels more eternal than others. Whatever happens, I can go there. It is a nature reserve so nothing can be built there, you can hardly move a stone. Then there is something about the size, it probably takes a whole day to get around if you climb near the water. To get to the rocks, you have to walk a bit through pine forest, there are many different paths to take, it's like different gates out

to the sea, and you choose the path according to need and where the sun is. I have painted this place 12 times now, over 7 years. In terms of time, I have been on the painted island longer than the physically real one. When I think of the place, I no longer know which version it is.

- Gunnel Wåhlstrand, talking about the work Sea Kale

For the first time, Wåhlstrand has also made a painting of a painting, recreating not the watercolour itself but rather how it was seen, larger than life and with reflexions in the glass. The portrait of her maternal grandmother, possibly from the 1950s, seems to have been executed quickly, something is askew. The work was always there and the experience of it deeply formative. This work is the most recent and marks the 50th in the artist's production over the past two decades since her graduation exhibition.

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden, 2023

Gunnel Wåhlstrand
Installation view, Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden, 2023

Gunnel Wählstrand

Installation view, Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden, 2023

Gunnel Wåhlstrand
Installation view, Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden, 2023

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden, 2023

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden, 2023

Gunnel Wählstrand

Strandkål / Sea Kale, 2022-2023

Ink wash on paper

Framed: 222 x 155 cm

(87 3/8 x 61 in.)

Gunnel Wåhlstrand

The Hanging Portrait, 2023

Ink wash on paper

Framed: 146 x 116 cm

(57 1/2 x 45 5/8 in.)

Gunnel Wählstrand

Green Grey Mud, 2023

Ink wash on paper

Framed: 167 x 125 cm

(65 3/4 x 49 1/4 in.)

Gunnel Wählstrand

Through Branches, 2023

Ink wash on paper

Framed: 154 x 220 cm

(60 5/8 x 86 5/8 in.)

Gunnel Wåhlstrand at Andréhn-Schiptjenko, Paris, France, 2020

It is with great pleasure that Andréhn-Schiptjenko presents an exhibition of new paintings by Gunnel Wåhlstrand. The exhibition is her first in Paris and her fourth with the gallery.

For many years, Wåhlstrand has worked exclusively with what could be described as a re-development of private photographs using ink-wash. This technique, that she masters to perfection, is a manner of painting where tonality and shading is achieved by varying the ink density, both the ink load and the pressure within a single brushstroke. Once a stroke is painted, it cannot be changed or erased.

Her body of motives has previously consisted of images from her family photo album, and the close connection between life and art is intact when Wåhlstrand in her new works chooses to leave the earlier albums behind and focus on images she has taken herself.

Wåhlstrand's depiction is a deeply personal process yet has a universally affecting presence. The procedure of making this meticulously reconstructed documentation is painstakingly slow – the precise and demanding technique commands a very spare production

- and physically taxing. Wåhlstrand literally works on hands and knees, immersing herself in an image in order to see it, as a way for her to physically and psychologically approach a personal history or place. These most recent works are renderings of a place of personal history and resonance, by the sea on the westcoast of Sweden.

Sandhaken.

This is the turning point. The end of the walk through the woods and out on the cliffs. Towards the end of the day this is where the sun sets. It is a small wedge of sand by the sea. It used to be under water. I have this old hand drawn chart where this wedge is not marked. The thought of this place, and the way there has become a sort of mantra leading me straight to the essential. When I am actually there it is merely a beautiful spot, but the memory of the place is so much more. Within recreation lives the hope of eternalization, and the wish to understand and be fully immersed in the landscape. Every layer is a repetition, and by the end I know it by heart. I only need to close my eyes to be there.

Three sections of this immense island I never get tired of. I have climbed these rocks for over 40 years now, but still get surprised. There are several paths through the woods leading out to different parts of the waterfront. The forest is dense, and smells of pine and heather. You keep on walking and suddenly the path ends and you are faced with the ocean, and in a way yourself.

Gunnel Wåhlstrand, June 2020

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Andréhn-Schiptjenko, Paris, France, 2020

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Andréhn-Schiptjenko, Paris, France, 2020

Gunnel Wåhlstrand

Rose, 2020

Ink on paper

Framed: 125 x 154 cm
(49 1/4 x 60 5/8 in.)

Gunnel Wåhlstrand
Shallow Waters, 2020
Ink on paper
Framed: 178 x 131 cm
(70 1/8 x 51 5/8 in.)

Cunnel Wählstrand

Sandhaken, 2020

Ink on paper

Framed: 185 x 132 cm

(72 7/8 x 52 in.)

Gunnel Wåhlstrand at Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden, 2018

It is with great pleasure that Andréhn-Schiptjenko presents Gunnel Wåhlstrand's third solo-exhibition at the gallery. The exhibition will take place in the temporary space at Artillerigatan 40, an intimate room where Wåhlstrand creates her own universe.

For many years, Wåhlstrand has worked exclusively with what could be described as a re-development of private photographs using ink-wash, a technique that she masters to perfection. Her body of motives has previously consisted of images from her family photo album, and many of them – for instance *Mother Profile* and *New Year's Day*, both shown in her solo-show at Magasin III Museum and Foundation for Contemporary Art, Stockholm and at Boijmans Van Beuningen, Rotterdam in 2017 - have become very well known for a large audience.

The close connection between life and art is intact when Wåhlstrand in her new works chooses to leave the earlier albums behind and focus on her own life and images she has taken herself.

"These are paintings of the photographs I have taken myself, of the places that mean the most to me. The far end of the beach, the view above, the oak on the other side of the ditch. These places, or perhaps rather the memory or image of them, are a spiritual centre where dreams take place and always have. They are painted one by one, one as a result of the other. In the beginning my focus was the places in

themselves, to keep, understand and make them mine, but in the end it became something different. Mother who died and suddenly she was like a filter or a screen in front of the landscapes. It's the lightest of lights and the darkest just before black."

Gunnel Wåhlstrand
Installation view, Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden, 2018

Gunnel Wåhlstrand
Installation view, Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden, 2018

Gunnel Wåhlstrand

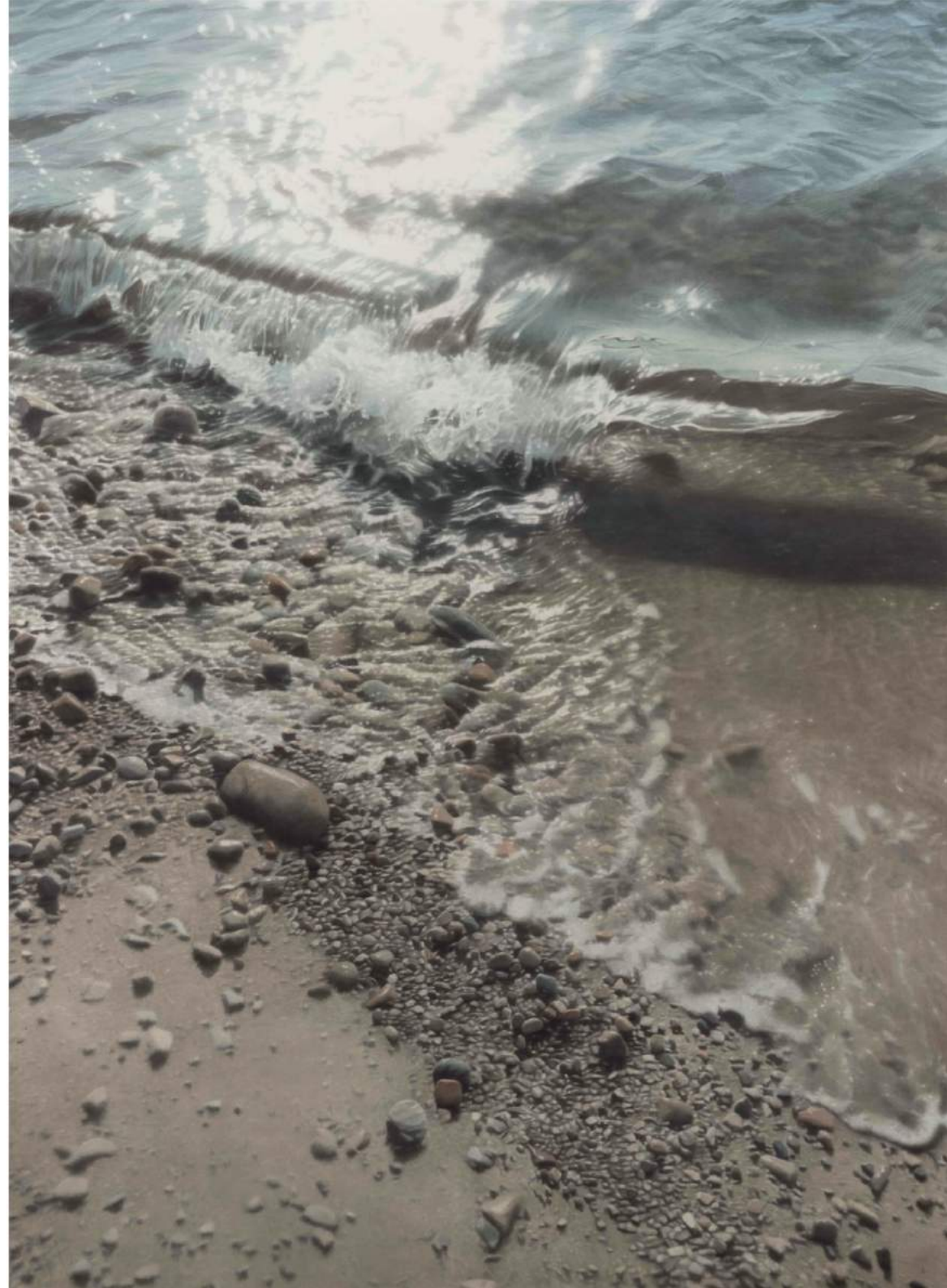
The Oak Tree, 2018

Ink on paper

86 x 113 cm

(42 7/8 x 52 in.)

Gunnel Wåhlstrand
The End of July, 2018
Ink on paper
137 x 100 cm
(53 7/8 x 39 1/4 in.)

Gunnel Wåhlstrand

The Islets, 2018

Ink on paper

143 x 182 cm

(59 1/8 x 74 1/8 in.)

Gunnel Wählstrand
Grey Sea, 2019
Ink on paper
Framed: 106 x 142 cm
(41 7/8 x 56 1/8 in.)

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Magasin III – Museum for Contemporary Art,
Stockholm, Sweden, 2017

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Magasin III – Museum for Contemporary Art,
Stockholm, Sweden, 2017

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Magasin III – Museum for Contemporary Art,
Stockholm, Sweden, 2017

Gunnel Wählstrand

Installation view, Magasin III – Museum for Contemporary Art,
Stockholm, Sweden, 2017

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Magasin III – Museum for Contemporary Art,
Stockholm, Sweden, 2017

Gunnel Wählstrand
The Beach, 2016
Ink wash on paper
156,5 x 142,5 cm
(43 1/4 x 43 1/4 in.)

Gunnel Wåhlstrand

Wave, 2015

Ink on paper

Framed: 245 x 160 cm

(96 1/2 x 63 in.)

Gunnel Wählstrand

Installation view, Boijmans Van Beuningen, Rotterdam,
The Netherlands, 2017

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Boijmans Van Beuningen, Rotterdam,
The Netherlands, 2017

Gunnel Wählstrand

Installation view, Boijmans Van Beuningen, Rotterdam,
The Netherlands, 2017

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Uppsala Konstmuseum, Uppsala, Sweden, 2013

STUKKAVÄRDET 100 KR

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Uppsala Konstmuseum, Uppsala, Sweden, 2013

Gunnel Wählstrand

Installation view, Uppsala Konstmuseum, Uppsala, Sweden, 2013

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, The Nordic Watercolour Museum,
Skärhamn, Sweden, 2013

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, The Nordic Watercolour Museum, Skärhamn, Sweden, 2013

Gunnel Wåhlstrand
The Cove / Viken, 2013
Ink on paper
157 x 157 cm
(61 3/4 x 61 3/4 in.)

Gunnel Wählstrand

Anna-Lena, 2012-13

Ink on paper

Framed: 104 x 130 cm

(41 x 51 1/8 in.)

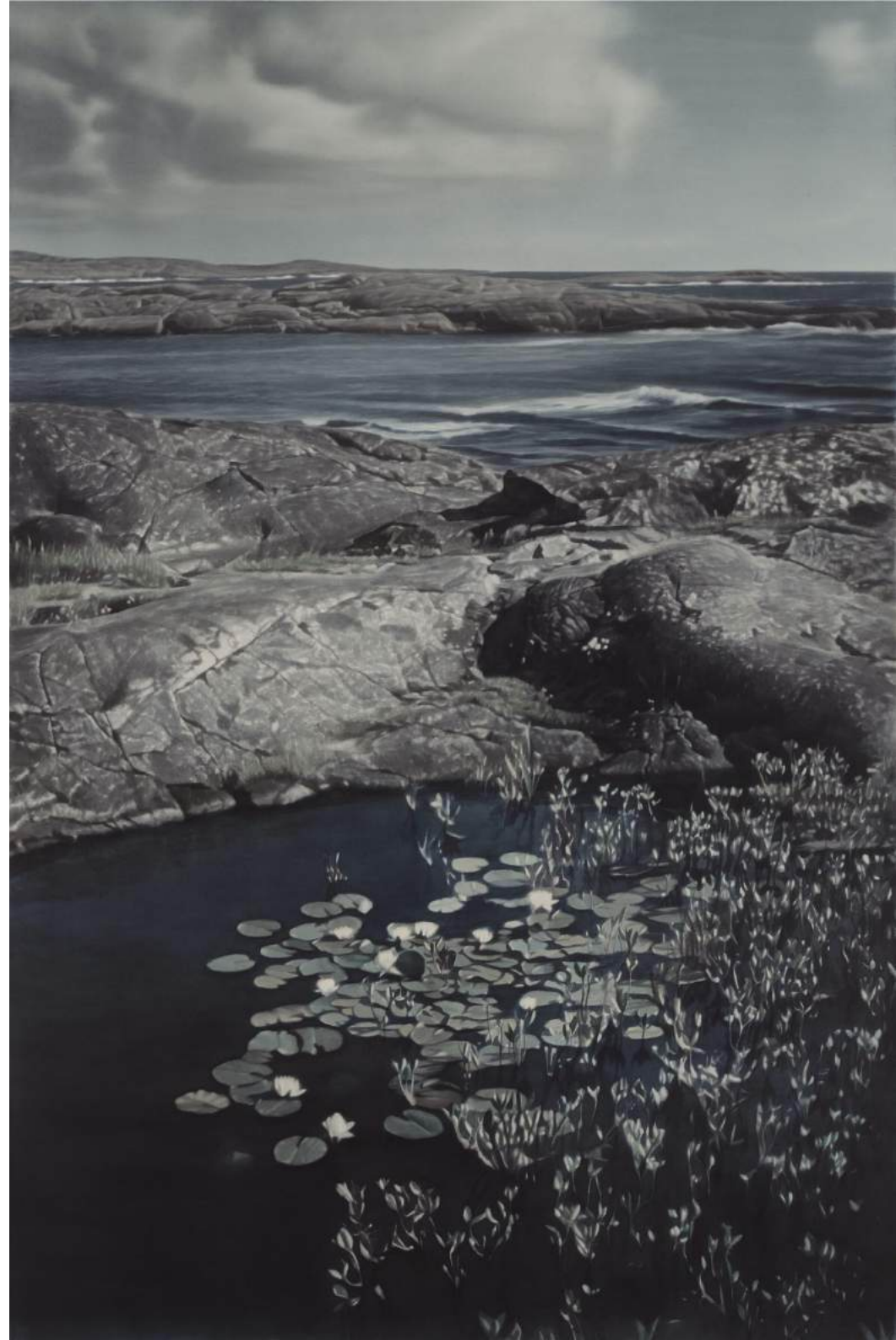
Gunnel Wåhlstrand

The Rock Pool / Hällkaret, 2012-2013

Ink on paper

Framed: 201 x 137 cm

(79 1/8 x 54 in.)

Gunnel Wåhlstrand

In The Cottage / I Stugan, 2012-2013

Ink on paper

Framed: 186 x 130 cm

(73 1/4 x 51 1/8 in.)

Gunnel Wählstrand
*The Last Island / Den
sista ön, 2012*
Ink on paper
Framed: 157 x 218 cm
(61 3/4 x 85 7/8 in.)

Gunnel Wählstrand

Installation view, *Nordic-by-New York*, ASF Scandinavia House, New York, USA, 2011

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, *Time and Memory*, Parasol Unit, London, United Kingdom, 2011

Gunnel Wählstrand

Installation view, *Time and Memory*, Parasol Unit, London, United Kingdom, 2011

Gunnel Wählstrand

Installation view, *Time and Memory*, Parasol Unit, London, United Kingdom, 2011

Gunnel Wählstrand

ID, 2011

Ink on paper

Framed: 121 x 93 cm

(47 5/8 x 36 5/8 in.)

Gunnel Wåhlstrand
The Library / Biblioteket,
2010
Ink on paper
Framed:
131 x 168 cm
(51 5/8 x 66 1/8 in.)

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden, 2009

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden, 2009

Gunnel Wählstrand

L. Atlestam, 2009

Ink on paper

95 x 65 cm

(37 3/8 x 25 5/8 in.)

Gunnel Wåhlstrand

Descension, 2009

Ink on paper

85 x 110 cm

(33 1/2 x 43 1/4 in.)

Gunnel Wåhlstrand
Mother Profile, 2009
Ink on paper
186 x 136 cm
(73 1/4 x 53 1/2 in.)

Gunnel Wåhlstrand

Mother Blue, 2008-2009

Ink on paper

170 x 125 cm

(66 7/8 x 49 1/4 in.)

Gunnel Wåhlstrand

White Peacocks, 2007-2009

Ink on paper

109 x 160 cm

(42 7/8 x 63 in.)

Gunnel Wählstrand

Looking at Paintings, 2008

Ink on paper

105,5 x 101,5 cm

(41 1/2 x 40 in.)

Gunnel Wählstrand

Tore, 2007

Ink on paper

123 x 100,5 cm

(40 1/8 x 28 3/8 in.)

Gunnel Wählstrand

The Institute, 2005

Ink on paper

170 x 131 cm

(66,9 x 51,5 in.)

Gunnel Wåhlstrand
New Year's Day, 2005
Ink on paper
157 x 209 cm
(61,8 x 82,2 in.)

Gunnel Wählstrand
The Water Tower, 2005
Ink on paper
157 x 209 cm
(61,8 x 82,2 in.)

Gunnel Wåhlstrand

Långedrag, 2004

Ink on paper

209 x 157 cm

(61,8 x 82,2 in.)

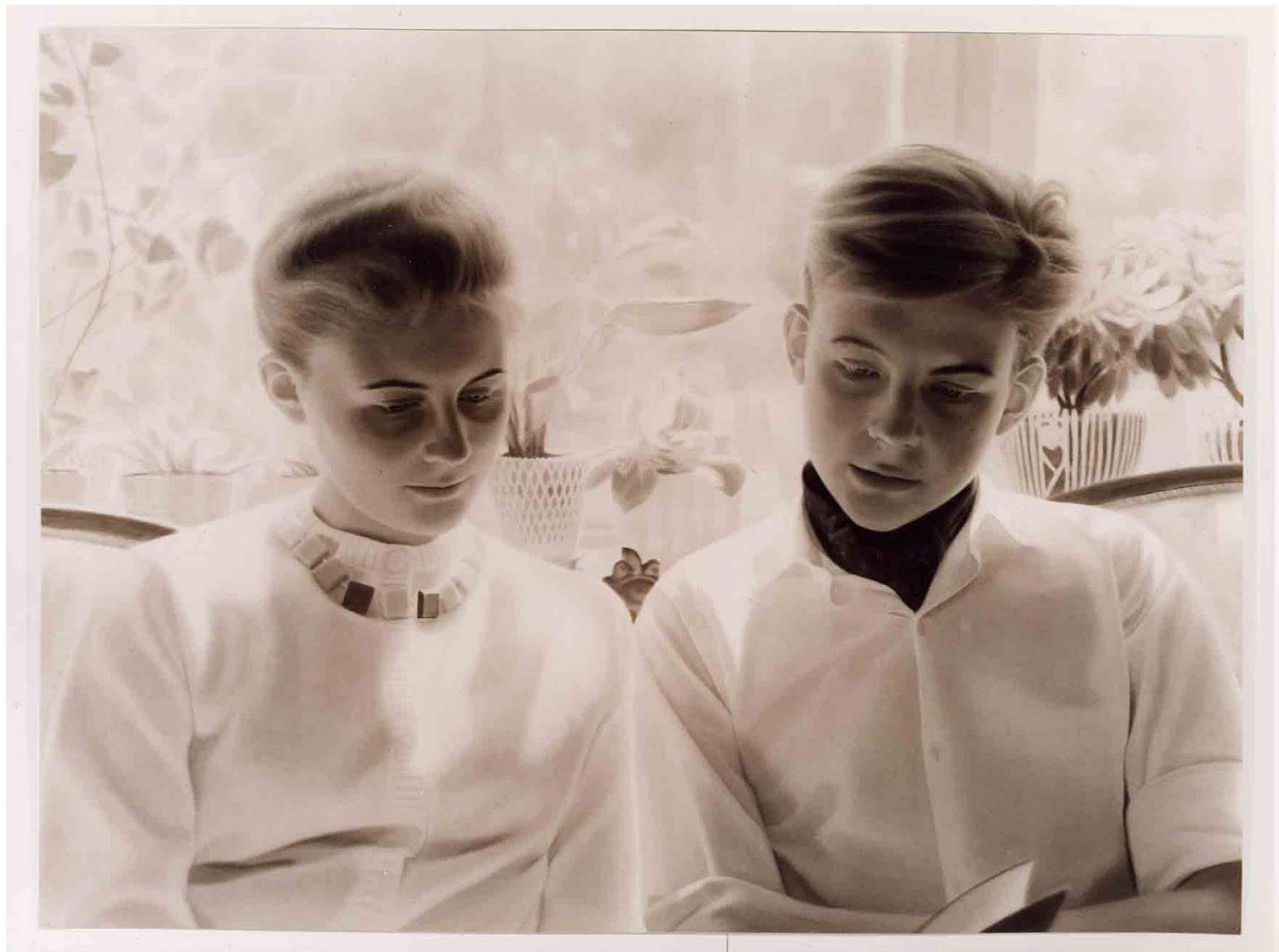
Gunnel Wåhlstrand

The Desk, 2004

Ink on paper

206 x 157 cm

(81,2 x 61,8 in.)

Gunnel Wählstrand
By the Window, 2003
Ink on paper
151 x 198 cm
(59,4 x 77,9 in.)

Gunnel Wåhlstrand

Sydhälsö, 2003

Ink on paper

160 x 230 cm

(62,9 x 90,5 in.)

Gunnel Wåhlstrand

Instön, 2003

Ink on paper

195 x 150,5 cm

(76,7 x 59,2 in.)

Gunnel Wählstrand

Uppsala, 2003

Ink on paper

140 x 115 cm

(55 x 45,2 in.)

Gunnel Wählstrand

Lindholmen, 2002

Ink wash on paper

Framed: 197 x 130 cm

(77 1/2 x 51 1/8 in.)

Gunnel Wählstrand

Installation view, Magasin III – Museum for Contemporary Art, Stockholm, Sweden, 2006

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Magasin III – Museum for Contemporary Art, Stockholm, Sweden, 2006

Gunnel Wåhlstrand

Installation view, Magasin III – Museum for Contemporary Art, Stockholm, Sweden, 2005

DN.KULTUR

Saga Cavallin: Victoria's Secret 2.0 kan ses som ett uttryck för senmodernitetens helt okritiska alternativkultur. Sidan 2

ONSDAG 23 OKTOBER 2024 • SVERIGES STÖRSTA MORGONTIDNING • GRUNDAD 1864

Roman. Elise Karlsson fortsätter att skriva om Rinkeby med fängslande värme. Sidan 6

Sakprosa. Elinor Torps nya bok är en brinnande anklagelseakt mot svensk skola. Sidan 7

Teater. Jacob Lundström om judekarikatyren i Galeasens "Fanny och Alexander". Sidan 7

"Det känns pirrigt att verken får vara i samma rum"

Nu samlar Gunnel Wählstrand konst från sin karriär i en utställning på Waldemarsudde. Intervju, sidan 4

Interview in Swedish followed by English translation.

Gunnel Wåhlstrand. "Det känns som att samla gamla vänner"

"Det är som att samla gamla vänner som man inte sett på en väldigt lång tid – lite som en återträff", säger Gunnel Wåhlstrand. Foto: Nicklas Thegerström

Varje målning innebär månader av minutiöst arbete. Inte konstigt att Gunnel Wåhlstrand får en nära relation till var och en av dem. I helgen öppnar hon en ny utställning på Waldemarsudde.

Skulle Gunnel Wåhlstrands kommande separatutställning ha ett soundtrack stavas det förmodligen "Landscapes". Den danske kompositören Ole Bucks fyra stycken, ett till vardera årstid, lyssnade hon återkommande på under arbetet med sina senaste verk.

Å andra sidan, spänner urvalet av utställningens verk över en tidsrymd på över tjugo år – vilket innebär en enorm samling låtar. I alla fall om man som Gunnel Wåhlstrand en konstnär som alltid målar till musik. Inte sällan samma album om och om igen under en lång period. Ofta klassiskt, aldrig vokalt.

– Jag upplever det som att jag är i en dialog med musiken. Att jag, när jag sätter i gång i ateljén varje morgon, liksom tar spjörn mot musiken. Den ger mig fart. Jag kan bli helt exalterad när jag hittar en ny skiva. Där är Spotify otroligt, säger Gunnel Wåhlstrand när hon tar emot på Waldemarsuddes översta våning.

Rummen där hennes målningar är under hängning liknar för dagen mer en verkstad än den utställning som snart öppnar. På golvet bubbelplast i högar och på en stege en tekniker i färd att fästa filterfilm på ett av de jättelika fönstren som vetter mot vattnet. Ljusinsläppet här uppe är så starkt att det kan skada verken.

Vi inleder med en runda bland målningar som hittills anlänt. Bland utställningens trettiotal verk finns nya såväl som äldre. Urvalet som Gunnel Wåhlstrand gjort själv har lånats in från museer, gallerier och privata samlare, flera internationella sådana.

Gunnel Wählstrand i färd med att hänga utställningen på Waldemarsudde.
Foto: Nicklas Thegerström

– Det känns pirrigt att återse verken. Och att de nu får vara i samma rum. Det är som att samla gamla vänner som man inte sett på en väldigt lång tid – lite som en återträff. Vissa var det så länge sedan jag såg att jag har glömt hur de ser ut i original. Det slår mig nu hur mycket ljusare och mjukare de är i verkligheten än på de foton jag har kvar av dem.

Under sina drygt två verksamma decennier har Gunnel Wählstrands tuschlaveringar efter fotografiska förlagor fångat betraktare långt utanför den intima värld hon återger. Efter examen vid Kungliga

Konsthögskolan i Stockholm uppehöll sig konstnären under många år vid sin far. Att återkommande måla pappan som gick ur tiden när hon bara var ett år, blev ett sökande och ett sätt att komma nära. Så är Wählstrands långsamma arbetsprocess lika terapeutisk som minutlös. Hon har beskrivit det som ett undersökande i vilket hon sökt förståelse av hans förflutna – och i förlängningen av sig själv.

– Genom att måla av foton av pappa blev jag en del av honom och hans landskap. Efter tio år bestämde jag mig för att plocka bort honom ur motiven, och kom på samma gång både närmare honom och platserna som fanns runt om. När jag väl är inne vid den där platsen eller personen är det som att jag får ledtrådar till något som jag behöver förstå.

I rummet breder de ut sig; personer och platser hämtade från familjealbum från förr och nu. Där är motiv av den välklädda pappan (som liten och stor), modern med lagd sextiotalspage i profil, stenar i strandbryn, västkustklippor, vitsippsbackar och lupiner. Och framför allt: naturens skiftningar och mönster, ljuset och glittret – det där soligt glimrande som konstnären säger sig vara smått besatt av. Allt återgivet med en sådan realistisk skärpa att det måleriska stundom upplevs så starkt att vi faktiskt är i det. Som om vi kunde känna klippornas ådror och höra vågorna på det Saltö som Wählstrand återvänt till sedan barnsben. En pågående lågmäld närvaro, men som på samma gång är en frånvaro; målningarna föreställer inte de faktiska personerna och platserna hon avbildar. Utan just bilderna – eller kanske minnena – av dem.

Ett centralt motiv bland verken är konstnärens mamma, Anna-Lena, som gick bort för sex år sedan. När hon ännu var i livet avbildade Wählstrand ofta foton av henne, men efter hennes död hade hon svårt att närma sig modern igen.

Gunnel Wählstrand med en av sina målningar. Foto: Nicklas Thegerström

Gunnel Wåhlstrand vid "Vågen" från 2015. Foto: Nicklas Thegerström

– Inför min förra utställning, på galleri Andréhn- Schiptjenko 2023, målade jag ett porträtt av ett porträtt av min mormor. Men under arbetets gång kände jag att det egentligen nog var mamma jag sökte. Att mormor fick bli Mamman eftersom jag inte riktigt vågade gå in i sorgen över min egen.

Fem verk föreställande bilder av modern ska nu vara med i utställningen på Waldemarsudde – fyra äldre men också ett nytt. På ett stort papper syns en ung kvinna i hög knut med blicken fixerad på något snett utanför bildytan.

– Jag har inte målat ansikten på jättelänge. Men jag längtade så efter att vara i den målade mammans ansikte. Och nu gjorde jag henne dessutom i färg. Det har gått sex år och sorgen finns kvar. Men det hjälper att måla sig runt den. Det är som att lägga om ett sår.

Det där med att komma nära motiven är centralt i hela Gunnel Wåhlstrands konstnärskap. Fysiskt – ofta målar hon sittande på de jättelika pappersarken i ateljén – men även tekniskt och emotionellt. Den enorma precisionen, detaljrikedomen och framför allt tuschen kräver ett enormt tålamod. Så tillbringar hon flera månader med varje målning i en process där minsta lilla snedstreck innebär att börja på blankt blad igen. Valet av tusch på det sköra papperet tillåter varken ändringar eller övermålning.

– Det är som att styra kulan rätt i ett sådant där labyrintspel. Minsta felryck och den trillar ner i hålet. Men det måste vara svårt ... som ett detektivarbete där jag steg för steg tar mig in i målningen. Och sen plötsligt kommer stunden, ofta på kvällen, när jag liksom hittat in i målningen. Det är som en musiker som tränar in ett stycke och plötsligt kan det utantill; att jag kan målningen utantill.

När konstnären berättar om sin långsamma arbetsprocess framstår den nästan som en ritual i vilken tillblivandet av varje målning följer en rytm med återkommande inslag. Valet av musiken – alltid musiken, månader av ensamhet, kamp och hemlighetsmakeri. Tills dagen då Jenna släpps in i ateljén. Sambon sedan 26 år är den första som får titta, och hennes enda relevanta kritiker.

Gunnel Wåhlstrand. Foto: Nicklas Thegerström

– Det blir ett starkare band mellan mig och papperet om det bara är vi. Men sedan, när jag kommer till ett stadie av förvirring och börjar längta ut, då frågar jag Jenna om hon kan komma och tycka sitt. I samma stund som hon ser målningen vet jag om den är färdig. Eller om jag behöver jobba på den lite till.

Vi avslutar där. Gunnel Wåhlstrand återgår till uppackning av verk för hängning.

På vägen hem bläddrar jag i den medföljande utställningskatalogen och fastnar redan på första sidan. En passage av den brittiska konstkritikern John Berger från 1984 inleder Waldemarsuddes museichef Karin Sidéns förord:

"Också när du är borta är du närvarande för mig. Denna närvaro har många former: den består av oräkneliga bilder, övergångar, innebörder, kända ting, riktmärken, men ändå förblir helheten präglad av din frånvaro: i detta avseende är den diffus. Det är som din person förvandlats till en plats, dina konturer till horisontlinjer. Jag lever i dig då som man lever i ett land. Du är överallt. Ändå kan jag i detta land aldrig stå ansikte mot ansikte med dig."

Gunnel Wåhlstrand

Konstnär som bor och är verksam i Stockholm. Hon har sedan debuten i början av 2000-talet arbetat med måleri i den tidskrävande tekniken tuschlavering.

Hennes verk har presenterats i flertalet soloutställning däribland på Magasin III Museum of Contemporary Art, Stockholm, Nordiska Akvarellmuseet, Skärhamn, Uppsala Konstmuseum och Parasol Unit for Contemporary Art (tillsammans med Cecilia Edefalk), London.

Aktuellt: med separatutställning i eget namn på Waldemarsudde i Stockholm. Den pågår mellan 26 oktober till 16 mars 2025.

Text by Sofia Edgren

English translation

Gunnel Wåhlstrand. 'It feels like gathering old friends'

Each painting involves months of painstaking labour. No wonder Gunnel Wåhlstrand develops a close relationship with each of them. This weekend she opens a new exhibition at Waldemarsudde.

If Gunnel Wåhlstrand's upcoming solo exhibition were to have a soundtrack, it would probably be 'Landscapes'. The Danish composer Ole Buck's four pieces, one for each season, were repeatedly listened to while working on her latest works.

On the other hand, the selection of works in the exhibition spans a period of over twenty years - which means a huge collection of songs. At least if you are like Gunnel Wåhlstrand, an artist who always paints to music. Often the same album over and over again over a long period. Often classical, never vocal.

- I feel like I'm in a dialogue with the music. That when I get going in the studio every morning, I sort of bounce off the music. It gives me momentum. I can get really excited when I find a new record. Spotify is incredible in that respect,' says Gunnel Wåhlstrand as she greets us on the top floor of Waldemarsudde.

The rooms where her paintings are hanging now look more like a workshop than the exhibition that will soon open. There are piles of bubble wrap on the floor and, on a ladder, a technician is attaching filter film to one of the giant windows facing the water. The light up here is so strong that it can damage the works.

We begin with a tour of the paintings that have arrived so far. Among the thirty or so works in the exhibition are both new and old. The selection made by Gunnel Wåhlstrand herself has been borrowed from museums, galleries and private collectors, many of them international.

- It feels exciting to see the works again. And that they can now be in the same room. It's like gathering old friends you haven't seen for a very long time - a bit like a reunion. Some of them I haven't seen for so long that I've forgotten what they look like in real life. It strikes me now how much brighter and softer they are in real life than in the photos I have left of them.

During her more than two decades of activity, Gunnel Wåhlstrand's ink wash paintings based on photographic models have captured viewers far beyond the intimate world she depicts. After graduating from the Royal Institute of Art in Stockholm, the artist spent many years with her father as a subject. To repeatedly paint her father, who passed away when she was just one year old, became a search and a way to get close. Wåhlstrand's slow working process is as therapeutic as it is meticulous. She has described it as an exploration in which she sought to understand his past - and by extension, herself.

- By painting photos of my father, I became part of him and his landscape. After ten years, I decided to take him out of the pictures, and at the same time got closer to him and the places around him. Once I'm in that place or person, it's like I get clues to something I need to understand.

The room is filled with people and places taken from family albums from the past and present. There are images of the well-dressed father (as a child and as a grown-up), the mother with a sixties pageboy haircut in profile, stones at the edge of the beach, west coast cliffs, hills covered in wood anemones and lupins. And above all: the changes and patterns of nature, the light and glitter - that sunny sparkle that the artist claims to be slightly obsessed with. Everything is rendered with such realistic sharpness that the painterly aspect is sometimes experienced so strongly that we are actually in it. As if we could feel the veins of the rocks and hear the waves on the Saltö island that Wåhlstrand has returned to since childhood. An ongoing, low-key presence, but at the same time an absence; the paintings do not represent the actual people and places she depicts. But rather the images - or perhaps the memories - of them.

A central motif in the works is the artist's mother, Anna-Lena, who passed away six years ago. When she was still alive, Wåhlstrand often depicted photographs of her, but after her death she found it difficult to approach her mother again.

- For my most recent exhibition, at the Andréhn-Schiptjenko Gallery in 2023, I painted a portrait of a portrait of my grandmother. But during the course of the work, I felt that what I was really looking for was my mother. That my grandmother had to become my mum because I didn't really dare to go into the grief of my own.

Five works depicting images of the mother will now be included in the exhibition at Waldemarsudde - four older ones but also one new one. One large piece of paper shows a young woman in a high bun with her gaze fixed on something obliquely outside the picture plane.

- I haven't painted faces for a very long time. But I longed so much to be in the painted mother's face. And now I made her in colour too. It's been six years and the grief is still there. But it helps to paint around it. It's like dressing a wound.

Getting close to her subjects is central to Gunnel Wåhlstrand's entire artistic practice. Physically - she often paints sitting on the huge sheets of paper in her studio - but also technically and emotionally. The enormous precision, the richness of detail and, above all, the ink require enormous patience. She spends several months on each painting in a process in which the slightest misstep means starting from scratch. The choice of ink on the fragile paper allows neither changes nor overpainting.

- It's like steering the ball right in one of those maze games. The slightest misstep and it falls into the hole. But it must be difficult ... like detective work, where step by step I make my way into the painting. And then suddenly the moment comes, often in the evening, when I sort of find my way into the painting. It's like a musician practising a piece and suddenly knowing it by heart; that I know the painting by heart.

When the artist describes her slow working process, it seems almost like a ritual, in which the creation of each painting follows a rhythm of recurring elements. The choice of music - always the music, months of solitude, struggle and secrecy. Until the day Jenna is allowed into the studio. Her partner of 26 years is the first to see and her only relevant critic.

- There will be a stronger bond between me and the paper if it's just us. But then, when I get to a stage of confusion and start to long to get out, I ask Jenna if she can come and have her say. The moment she sees the painting, I know if it's finished. Or if I need to work on it some more.

We finish there. Gunnel Wåhlstrand returns to unpacking works for the installation.

On the way home, I leaf through the accompanying exhibition catalogue and get stuck on the first page. A passage by the British art critic John Berger from 1984 opens Waldemarsudde's museum director Karin Sidén's foreword:

'Even when you are gone, you are present to me. This presence takes many forms: it consists of countless images, transitions, meanings, known things, landmarks, yet the whole remains characterised by your absence: in this respect it is diffuse. It is as if your person were transformed into a place, your contours into horizon lines. I live in you then as one lives in a country. You are everywhere. Yet in this country I can never come face to face with you.'

Gunnel Wählstrand

Artist who lives and works in Stockholm. Has since her debut in the early 00's worked with the time-consuming technique ink-wash painting.

Her work has been presented in several solo-exhibitions, among them at Magasin III Museum of Contemporary Art, Stockholm, The Nordic Watercolour Museum, Skärhamn, Uppsala Art Museum and Parasol Unit for Contemporary Art (together with Cecilia Edefalk), London.

Current projects: a solo show in her own name at Waldemarsudde in Stockholm. It runs between October 26 to March 16, 2025.

NR 4 2023 80 KR

KONSTPERSPEKTIV

SVERIGES STÖRSTA KONSTTIDSKRIFT

*"Jag jagar inte samma sorts
realism som tidigare"*
GUNNEL WÅHLSTRAND
AKTUELL MED NYA VERK

Kvinnokroppar utan vank och lyte
– om förra sekelskiftets gravkonst

Digitaliserade konstupplevelser
– ett hot mot konstmuseerna?

I döda kroppars sällskap
– Holbeins Kristus går igen

Gunnel Wählstrand,
Through branches, 2023.

LÅNGSAMHETENS LOV

Ett drygt trettiotal verk på lite mer än tjugo år – tuschlave-ringstekniken är tidsödande, men bilderna har å andra sidan högre densitet än det mesta. Möt Gunnel Wåhlstrand, i höst aktuell med sin första svenska galleriutställning på fem år.

TEXT NILS FORSBERG FOTO JEAN-BAPTISTE BÉRANGER

FYRA TUSCHMÅLNINGAR, TVÅ stora och två något mindre, hänger på galleri Andréhn-Schiptjenko på Linnégatan i Stockholm. Till vänster en strand med växter och stenar, där klippor och en bit av havet syns i fonden. På väggen till höger öppnar sig mellan trädgrenarna en vidare vy över hav, öar och himmel från en bit ovanför strandkanten. Rakt in i rummet hänger en mindre målning, en bild av det leriga vattenbrynet och dess ljusreflexer.

Måleri brukar inte låta, men tystnaden är verkligen påtaglig här. Det är som att hela galleriet försänks i ett lugn, som att trafiken på gatan utanför galleriets stora fönster upphör att existera och konsten tar över.

I verkligheten ligger de avbildade platserna just så här, och solen rör sig på samma sätt där som den gör utanför galleriet. Motivet är från en ö utanför Strömstad och hit har **Gunnel Wählstrand** återvänt gång på gång, i livet och i konsten.

–Jag har varit sysselsatt med den här platsen de senaste sju åren, jag räknade just ut att jag målat delar av den tolv gånger nu. Det börjar bli som ett porträtt. Förlagorna är foton tagna med mobilen, helt utan tanke på komposition, som ett planlöst insamlande bara. De är rätt fula och pixliga men jag har börjat tycka om det, det ger en större frihet. De nya verken är lite mer upplösta än tidigare. Jag jagar inte efter samma sorts realism som tidigare.

UTSTÄLLNINGEN ÄR PRECIS färdighängd när vi ses på galleriet, samma kväll är det förhandsvisning och nästa dag vernissage som kommer att bli mycket välbesökt. Den stora målningen på väggen till vänster är redan såld. Det är fem år sedan hon sist visade nya verk på galleriet här, sex år sedan den stora utställningen på Magasin 3 i Stockholm.

Och tjuugo år sedan avgångsutställningen på Kungliga konsthögskolan, som jag minns just på grund av Gunnel Wählstrands tuschlaveringar. De såg inte ut som annan konstskolekonst 2003, om man säger så. Genombrottet var omedelbart.

Dina första verk byggde på familjens fotoalbum och handlade mycket om din far som du inte har några minnen av, du var bara ett år när han dog. Är det här ett avslutat kapitel för dig? Du har inga frågor kvar att ställa där?

–Sökandet efter pappa är avslutat. Men hur det är med de andra vet jag inte. Har ju med livet att göra, vad som händer. Nu poppade ju mormor upp i den här serien...

Just det, det fjärde verket på Andréhn-Schiptjenko är inte en vy från den bohuslänska skärgården utan ett porträtt, mer exakt ett avmålat porträtt på en vägg. Hur kom det sig?

–Det behövdes en blick, helt enkelt, i utställningen och då blev det en bild av mormor.

Kan du berätta lite mer om arbetsprocessen? Du tar snapshots med mobilen, men vad är det som sedan får dig att välja ut och gå vidare med vissa av bilderna? Hur lång tid tar själva utförandet? Det går ju inte att suddas tuschlaveringar, utan blir det fel så är det bara att börja om...

–Det är bara magkänsla, det finns inte längre någon avsiktlig mening. De bilder som dröjer sig kvar gång på gång efter ett dagligt bläddrande åker upp ett pinnhål och till slut är det några, den här gången fyra, bilder kvar. Som tydligen bär på något jag vill komma åt, något som jag behöver. Hur de hänger ihop, och varför vet jag först efteråt, när jag målat mig igenom dem.

–Arbetet med en bild kan pågå i en vecka eller ett halvår, det varierar. Vissa år är det kanske bara en målning som blir klar. Det brukar bero på att jag efter ganska lång tid börjar tveka, antingen om motivet eller färgen, och får för mig att börja om. Med ett nytt motiv, eller ett omtag av samma. Ibland går pappret sönder och jag måste börja om av den anledningen. Det verkar som att det är en del av processen.

TEKNIKEN HON ANVÄNDER är tidsödande. Varje bild byggs upp med tusch och vatten, lager på lager på akvarellpapper. De områden i bilden som ska vara ljusa sparas och råkar det droppa tusch där är det kört. Man kan säga att Gunnel Wählstrand frammanar ljuset genom att måla schatteringar av mörker. Minnet av den här irreversibla processen finns med i bilderna, de är förutom sina motiv också spåren efter det mödosamma arbetet.

För några år sedan flyttade hon tillsammans med sambo och den nu sjuåriga dottern ut på landet, till Färingsö i Mälaren öster om Stockholm. Ateljén har hon i hemmet så att hon kan jobba när det passar, men dagarna brukar följa ett liknande schema med arbete från niotiden efter att dottern har körts till skolan.

–Då blir det kaffe medan jag letar i mobilen efter vad jag ska lyssna på under dagen. Bäst funkar livsåskådningsprogram som har en fot i graven. Jag tror det är för att de pratar om det som är allra viktigast för dem, då blir jag skärpt och håller mig på samma ställe. Jag lyssnar hela tiden på något, det blir mycket musik också.

–Så är det väl paus för lunch och kaffe och sömn. Jag sover för lite på natten men kompenserar med att sova lite under dagen – jag sover som bäst ovanpå målningen! Dottern kommer hem vid fem, då försöker jag vara en närvarande förälder tills hon somnat och då blir det ett kvällspass i ateljén.

Du har berättat att du jobbar sittande på golvet, i en viss ställning. Förutom den koncentration som ditt arbetsätt kräver måste det vara ansträngande rent fysiskt. Hur orkar kroppen?

–Jag tänker mycket på det, det är viktigt att hålla sig stark. Än så länge funkar det! Jag har vinsch i taket och krokar i träskivorna som pappret sitter uppspänt på, så det tunga och svajiga arbetet med att lyfta dem är en baggis numera.

Är det svårt att skiljas från ett verk när det är klart, när du även bokstavligen levt så nära det under så lång tid?

–Nej, det är bara skönt! När jag når slutet infinner sig alltid en stark känsla av att vilja ut, att inte vara kvar. Samtidigt kommer en iver inför att börja om på nytt, med någon annan målning. Så det känns bara som en stor lättnad när de försvinner in tryggt bakom glas och iväg dit de ska.

Du har målat samma plats tolv gånger de senaste sju åren. Hur känner du att du är färdig med ett motiv? Kan du berätta lite mer om den här platsen också, vad är det som gör den så speciell? Jag förstår att det i någon mening är det du försöker ta reda på, men vad har du för relation till den?

–Jag har släppt all ångslan kring hur länge man "får" jobba med samma motiv. Det är ju bara att gräva en bit därförån så är det något helt annat. Med pappa var det så tydligt avslut. Jag tror inte att det kommer kännas så igen någon gång.

–Den här platsen utanför Strömstad känns mer evig än någon annan plats. Det är ett naturreservat så den kommer att se ut så tills jorden går under. Ön är så stor och dramatisk och så väldigt omväxlande.

Vistas du mycket ute i naturen? Jag uppfattade i början dig som en "stadskonstnär" – ja, jag brukar för mig själv sortera in konstnärer och författare i olika kategorier utifrån vad de gör och hur. Det var liksom hem, inomhusmiljöer, kultur, bibliotek... I utomhusmotiv var stämningen som att man var på besök där. Men nu är det något annat, nu går din konst in och upp i naturen på ett helt annat sätt.

–En gång när jag mediterade fick jag känslan av att jag blev hela ön. Det var enormt! Jag hade fågelperspektiv samtidigt som jag var nere i små jordhål i skogen. Måste börja meditera igen...

–Det som är kul med naturen är att den är omöjlig att följa och begripa. Att måla en buske eller ett snår med grenar fram och bak...det är bara att ge upp. Det här tvingar fram förenklingar, bilden blir mer som tecken för hav, buskar eller berg.

–Alla har ju sina triggers, som sätter igång dem. För mig är det främst den här ön. När jag är där...är jag bara där. Som vem som helst, som knäpper foton till höger och vänster. Det är när jag i ateljén, tittar på naturen i datorn som det händer grejer. Minnet av platsen och tanken på att försöka återskapa den är det som får igång mig. ●

Nils Forsberg är chefredaktör för tidskriften Konstperspektiv

The hanging portrait, 2023.

”Minnet av den här irreversibla processen finns med i bilderna, de är också spåren efter det mödosamma arbetet.”

Hängning pågår. Gunnel Wählstrand och galleriets tekniker Morgan Phalen packar upp verken inför utställningen på Andréhn-Schiptjenko.

OM GUNNEL WÅHLSTRAND

- Född i 1974 i Uppsala, uppvuxen i Borås
- Bor i Färentuna, Ekerö
- Utbildning från Dömen konstskola och Hovedskous i Göteborg, Kungliga konsthögskolan 1998–2003
- I styrelsen för Wanås konst sedan 2016
- Ledamot av Konstakademien sedan 2017
- Aktuell med utställningen på Andréhn-Schiptjenko i Stockholm pågår till och med 12 november

Instön, 2003.

Den sista ön, 2012.

Grey sea, 2019.

Biblioteket, 2010.

FOTO BJÖRN LARSSON

Looking at paintings, 2008.

FOTO BJÖRN LARSSON

**”Den här platsen
utanför Strömstad
känns mer evig än nån
annan plats. Det är ett
naturreservat så den
kommer att se ut så tills
jorden går under.”**

Strandkål, 2023.

KONST | RECENSION

Gunnel Wåhlstrands laveringar levandegörs av ljusreflexer

Publicerad 10:41

Gunnel Wåhlstrand, "Through branches", 2023. Foto: Jean-Baptiste Béranger

Fyra nya tuschlaveringar av Gunnel Wåhlstrand ställs ut på galleri Andréhn-Schiptjenko. Magnus Bons fascineras av bildernas ljusspeglingar.

Utställning

"Gunnel Wåhlstrand"

Andréhn-Schiptjenko, Stockholm. Visas t o m 12/11

Det är blänket som drar in mig i bilden. Och håller mig kvar där. Speglingen i det som i Gunnel Wåhlstrands tuschlavering "The hanging portrait" föreställer glas. Några diskreta reflektioner i bildens kanter bara, på vardera sidan om det avmålade ansiktet som föreställer konstnärens mormor. Det enda av de fyra nya verken hos Andréhn-Schiptjenko som avbildar en person och inte natur.

Först lägger jag knappt märke till speglingarna, tror att de kommer från galleriets fönster. Men vid närmare betraktande av Wåhlstrands bild, i sökandet efter dess brännpunkt, blir blänket avgörande.

Som att jag ser konstnärens egen blick. För hon målar inte bara av porträttet av sin mormor – frisyren, huden, blusen, stämningen – hon gestaltar en hel situation. Genom att hon också återger ljusförhållandena som rådde i rummet när hon fotograferade porträttet. Genom att hon inkluderar speglingarna som uppstod på glaset framför målningen. Och genom hur hon väljer ut och förstorar just detta motiv så sammansmälter hennes rum med fotografiets och målningens.

Men är det en målning av en målning, eller en målning av ett fotografi? Ja, den osäkerheten skapar väl någonstans magnetismen i Wåhlstrands tuschlavering. Framkallad av hennes närmast perfekta teknik.

Alla hennes verk är förresten bilder av bilder. Bilder som ser ut som fotografier, gamla fotografier. Längre hämtade hon motiven från familjealbumen, och just "The hanging portrait" ingår ju i samma krets, även om hon sedan några år utgår från sina egna fotografier. Av stränderna och naturen på västkusten.

Övergången till ett eget material är inte oproblematiske, ett par av de övriga verken i utställningen är mer allmänna och händelsefattiga. Som att ett nostalgiskt skimmer lagt sig över bilderna.

Men i "Green gray mud" finns en liknande upplösning av tid och rum, en liknande pendling mellan närhet och distans som i bilden av Wåhlstrands mormor. Här är det i stället blänket i strandkanten, solstrålarnas reflexer mot det grunda vattnet, som gör bilden levande. Och så utsnittet, blickriktningen rakt ner mot marken, som får oss att känna värmen och fukten i sanden.

Text

Magnus Bons
kultur@dn.se

Följ

Publicerad 2023-10-11:

<https://www.dn.se/kultur/gunnel-wahlstrands-laveringar-levandegors-av-ljusreflexer/>

GUNNEL WÅHLSTRAND**Ålder:** 49 år.**Gör:** Konstnär.**Familj:** Maka Jenna, musiker, och dotter.**Bor:** Färingsö utanför Stockholm.**Bakgrund:** Sedan examen från Kungliga konsthögskolan 2003 ingår hennes verk i en rad privata och offentliga samlingar, som Göteborgs kulturnämnd, Malmö konstmuseum, Moderna Museet, Statens konstråd, Nordiska Akvarellmuseet och Uppsala konstmuseum.**Aktuell:** Ny utställning på galleri Andréhn-Schiptjenko i Stockholm. Pågår till den 11 november.**Frukost:** En snabb kaffe och rostad ostmacka innan mötet hos konservatorn Lotta Möller på Rådmansgatan. "Där inne får man inte dricka kaffe, så försiktiga är de med verken."

FOTO: JACK MIKRU

STORFORMAT. Hos konservatorn Lotta Möller i Stockholm monteras målningarna på handmålat bakstycke innan de ramas.

Konstprofilen skyndar långsamt

I över två decennier har konstnären **Gunnel Wählstrand** skapat realistiska tuschmålningar av fotografier. Hennes fyra nya verk har tagit ett år att skapa.

» Du målade länge av fotografier av dina familjemedlemmar, bland annat din pappa som gick bort när du var ett år. Senare ersattes den bildvärlden av landskap. Vilka motiv gör du nu?

"Mina nya verk är tre målningar av foton som jag tagit med mobilen vid vattnet kring vårt sommarställe i Strömstad. Och så ett foto som jag tagit av en porträttmålning på min mormor. Den hängde i hennes hem och jag tittade på den mycket som barn. Den är lite konstig i sammanhanget. Men nu efteråt slog det mig att den kanske är början på allting. Men jag har ingen aning om hur de fyra verken i utställningen hänger ihop."

Dina verk är målade med en oerhörd precision. Hur vet du när en målning är klar?

"Det bara känner jag. Plötsligt är jag helt ointresserad av verket och har inget där att göra längre. Då får min sambo **JENNA** komma in och titta. Hon är den första jag släpper in i ateljén. Vi har varit tillsammans i 25 år och hon är min största kritiker. Målningen existerar inte förrän hon har tittat på den, och förhoppningsvis tyckt om den."

Du arbetar ofta med dina verk under en väldigt

lång tid – de fyra aktuella under ett helt år. Det måste kräva ett stort tålamod?

"Ja, i ateljén får saker ta tid – det är som att jag befinner mig i en annan dimension där inne."

Har du tålamod i ditt övriga liv?

"Inte alls. Tvärtom är jag en rätt stressad och rastlös person. Jag önskar att jag hade det i andra sammanhang också. Som i mitt föräldraskap exempelvis. Nu ska jag faktiskt gå en kurs i hur man blir en bättre förälder, hur man väljer sina strider och sådant, haha."

Du flyttade från Stockholm till landet rätt nyligen. Hur har det påverkat dig?

"Jag har ett annat lugn och fokus. Jenna, som är musiker, och jag har byggt varsin ateljé på tomten så vi har hela våra världar där ute. Men så har vi ju vår datters skola som vi åker fram och tillbaka till. Och Färingsö konditori där de spelar världens lugnaste jazz. Det ligger vägg i vägg med mitt gym och jag dras liksom in där automatiskt. Så länge jag har ett gym och ett fik går det jättebra att bo på landet."

Du är representerad av galleri Andréhn-Schiptjenko. Hur viktigt är det att ha en välenommerad gallerist?

"Helt avgörande. I alla fall som nyetablerad konstnär. Det skulle vara fruktansvärt att representera sig själv och behöva ragga köpare och åka runt på olika mässor. Mitt galleri är min sköld utåt. De har ett enormt tålamod med mig."

Hur upplever du Sveriges samtida konst-klimat? Är det något du känner dig delaktig i?

"Nej, jag är eventuellt den sista personen att fråga om det. Jag är avskärmad och omedveten om det som pågår i konstvärlden. Jag är inte ens på sociala medier. Eller, jag laddade ner Instagram nyligen för att kunna följa min datters lärare som lägger ut saker från skolan ibland. Hon är den enda jag följer."

Går du inte på några utställningar?

"För sällan. Men jag hänger mycket på Berwaldhallen – för mig är musik den största konstnärliga upplevelsen. Jag lyssnar alltid på musik när jag målar. Soundtracken till mina senaste verk är **DAPHNE ORAM**. Hon var en engelsk kompositör som skapade elektronisk musik och en teknik kallad 'oramics', bland annat för BBC under 1950-talet. Hennes låt, eller snarare loop, *The Ocean* har jag säkert lyssnat på tio gånger per dag det senaste året."

Om du fick äga ett verk av en annan konstnär, vilket skulle det vara?

"Det vet jag exakt – *Den sjuka flickan* av Edvard Munch. Den finns i flera utföranden och jag såg en av dem på en utställning i Wien. Kompositionen av färgerna ... den var så fantastisk och gripande. Tårarna bara sprutade. Ett annat verk jag gärna skulle äga, som också är mer realistiskt, är ett av **LOVISA RINGBORG**. Jag såg nyligen hennes utställning på Cecilia Hillström Gallery. Fick ha-begär!" **DI**

SOFIA EDGREN
weekend@di.se

KONSTKOLLEGA.
Lovisa Ringborgs
verk skapar
ha-begär.

TILLBAKA TILL NATUREN

Ingen konstnär jag träffat har en så stark integritet som Gunnel Wählstrand. Hon är känd för att aldrig visa sina målningar för utomstående förrän de är färdiga. Hon måste få vara ensam i sina bilder tills hon lär sig dem utan och innan. Gå in i dem. Hålla kvar dem. Kapsla in dem. Allt som stör hennes process och koncentration motar hon bort, till och med den närmaste familjen får vänta tills Gunnel känner sig redo. 14 år har gått sedan jag senast var i hennes ateljé. På ett sätt en evighet. Men ändå, när hon bjuder in mig igen efter alla år, är det som om tiden stått still. De stora pappersarken, det flytande tuschet, den ständigt återkommande motivvärlden och svårighetsgraden är detsamma som tidigare. Den stora skillnaden är att hon bytt lägenheten i stan mot ett liv på landet.

Det var pandemin som förde oss hit, berättar Gunnel Wählstrand när hon visar mig runt i det nya hemmet på Färingsö. När den härjade som värst skaffade jag och min sambo Jenna en flyktbil och drog till lantstället i Strömstad. Vi var borta i tre månader, stormtrivdes och allt blev så deppigt när vi kom tillbaka till stan. Fan, vi lämnar stan bara, tänkte vi. Vi gör det bara. Det blev en vändpunkt i livet.

På den branta tomten, som just nu förvandlas från grustag till en grönskande oas, står tre arkitektitade huskroppar. Boningshuset högst upp på höjden och vid sidan av de två arbetsplatserna: Jennas musikstudio som är ett myller av analoga och digitala instrument och Gunnels ateljé där en brummande

mackapär ser till att målning nummer två torkar i exakt rätt luftfuktighet för att sedan skäras ner på millimetern innan den skickas iväg för montering och inramning. Inget får gå fel efter månader av arbete. Det märks att Gunnel är på helspänn.

I slutet av september är det dags för din första utställning i Sverige på fem år. Har du kunnat vara ledig i sommar?

Vi har mestadels varit på lantstället i Strömstad, och jag har försökt få ihop så många målartimmar som möjligt när familjen sovit och gjort annat. Jag har hyrt en liten ateljé inne i stan så jag har mest jobbat på och inte varit så mycket ledig. Det är fortfarande kniven på strupen men det ska gå.

Vad betyder Strömstad för dig?

Själva staden betyder ingenting för mig men en bit därifrån där vi har vårt släktställe, är en väldigt central plats i min familjs liv. Mormor levde och dog på den platsen, hon och morfar kom dit redan på 60-talet. Mamma gick i pension tidigare för att få möjlighet att flytta dit. Det har varit en mittpunkt för så många i min familj och jag vill att den ska finnas för alltid. Platsen är jag.

Är det viktigt att ge din dotter samma uppväxt som du fick?

Hon älskar att promenera genom skogen till de utsiktsplatser som finns i mina målningar. Hon säger att hon också ska måla dem. Att hon ska bli konstnär, haha. Hon är bara sju år. Jag tror kanske att det blir så.

När visste du själv att du skulle bli konstnär? Var det redan i hennes ålder?

Nej, som barn kände jag inte till att man kunde ha det som yrke. I gymnasiet var jag inne på att bli kosmetolog eller sminkös, jag ville måla ansikten. Men den tanken övergav jag när jag

insåg att det kunde bli äckligt med folks hudproblem, på den tiden hade jag konstiga hang-ups. Efter gymnasiet gick jag konstfolkhögskola med mål att bli bildlärare eller fotograf, men så kom Anders Petersen till skolan och det var nog då jag insåg att jag skulle satsa på måleriet istället.

Efter 20 år i branschen. Är det fortfarande lika nervöst inför en vernissage eller väntar man sig?

Det är nog samma nivå av nervositet, men nu handlar det mer om tidspanik och rädsla över att plötsligt krascha in i väggen eller få hjärtinfarkt. Hela livet kretsar ju kring dessa vernissager, att lyckas styra skutan mot just den dagen och den platsen, och att inget får hända på vägen. Men jag tycker ändå att det känns lite enklare nu. Jag har mer distans till det nuförtiden.

Kan det bero på att du har fått barn?

Så är det nog. Men jag har tänkt mycket på hur jag sabbar personerna i min närhet när jag är så inne i mitt arbete. Det är oundvikligt och det går

inte att låtsas. Min dotter Turid märker av det direkt. Mest närvarande är jag när jag precis lämnat en målning. Turid brukar beskriva de stunderna som de bästa dagarna i hennes liv. Så hemskt! Det blir bara som ett fönster som öppnas då och då.

Hur ser anspänningen ut under en målningens tillkomst?

Från början är det lugnt. Då kan jag stänga av. När jag närmar mig ett färdigt resultat börjar det bli jobbigt.

Hur långa arbetsdagar orkar du med nuförtiden?

Det går inte att arbeta på samma vis som tidigare nu när jag har barn. Det är som ett heltidsjobb skulle jag säga. Men arbetet i ateljén är mer effektivt här ute. Jag störs ju till exempel inte av att någon kommer förbi. Det är bra. Och så har jag nära till jobbet. Nu har vi köpt walkie talkies så när Turid är redo och vill vara själv uppe i huset kan jag och Jenna jobba på med vårt.

Men du går väl inte ner till ateljén och kör en kvart om du får en stund över?

Jodå, det kan jag visst göra. Vissa dagar handlar om att mörka ner bilden och då målar jag flytande över motivet. Under de dagar när målningen är helt blöt känner jag mig som mest fri för då kan jag inte tillföra någonting. Jag måste gå därifrån och vänta på att den ska torka. Jätteskönt!

Hur går det till när du gör en målning? Skulle du vilja ta oss igenom det steg för steg? Eller är det en hemlig process?

Sedan Bengt Bok gjorde sin film *I det vita rummet* (2009) är inget hemligt! Han följde mitt arbete i nio månader och det kändes som att gå omkring med öppna handflator när filmen sedan sändes på teve. Allt var sagt och det var ingen idé att försöka spela smart eller bildad. Jag minns till exempel att jag satt på en busshållplats i Bagarmossen några dagar efter att dokumentären sänts då en kvinna hoppade ut ur en bil och ropade »Dig känner jag!! Fortsätt med

det du gör!!» Därefter försvann hon. Det blev till ett fint minne från en annars krånglig erfarenhet.

Allt börjar i alla fall med ett datum och ett rum, där något ska visas, och den begränsningen styr motivval, färg, ljus, storlek och mening. Oftast börjar jag med att bygga en modell som jag sitter och glor på länge tills det poppar upp visioner om hur det kan se ut. Den tydligaste visionen börjar jag med. Ofta är den i färg och svårast rent tekniskt att utföra. Den andra målningen blir ett svar på den första målningen, inte sällan i gråskala och lättlost. Jag arbetar alltid med ett verk i taget. Jag önskar jag kunde göra flera målningar samtidigt men det funkar inte för mig. Jag spänner sedan upp akvarellpapper på träskiva, beroende på gramvikt våt- eller torrspänner jag. Därefter projicerar jag fotografiet på pappret med en overheadprojektor. Projektionen följer jag med pensel, det som ska vara ljusst får sin plats direkt, eftersom det

går ju inte att ändra något med tusch. Den delen av arbetet kan ta antingen en kväll eller en månad, och jag älskar när man släcker apparaten och bilden finns där på pappret fast väldigt väldigt ljus. Det är precis samma känsla som när man står i ett labb och framkallar i skål. Sedan arbetar jag med målningen både mot väggen och på golvet. Den mesta av tiden sitter jag på madrass på målningen eftersom jag vill vara nära pappret. När målningen närmar sig sin rätta valör börjar det hända grejer, ibland sluter den sig mycket tidigare än jag har tänkt, blir mer och mer upplöst. När jag inte längre vet hur jag ska fortsätta bjuder jag in Jenna för första gången. Hon får se målningen och säga bu eller bä. Jag håller alltid med henne, och det är först nu, genom hennes ögon, som jag ser verket för allra första gången. Det sista jag gör är att avfukta rummet till 40 procent och skär ner pappret till sitt rätta format.

NUFÖRTIDEN KAN JAG UPPSKATTA FEL OCH ATT DET SER TRUBBIGT UT.

Du har ställt ut i mer än 15 år nu. Vilka har varit höjdpunkterna så här långt?

I år är det 20 år sedan examensutställningen på galleri Mejan! Det var starten på allt, kanske den viktigaste utställningen för mig, eftersom allt annat är en följd av den. Det var då jag träffade David Neuman på Magasin III och Ciléne och Marina, som kom att bli mina gallerister. Nästa grej var min första separatutställningen på Andréhn-Schiptjenko 2005, när det låg en trappa ner på Markvardsgatan. Det var överkligt stort för mig, jag hade fan-tiserat om det i så många år, och så blev det som en dröm som gick i uppfyllelse. Jag har gjort ytterligare nio utställningar, alla betydelsefulla på sitt sätt. Men störst var den som Magasin III gjorde 2017 och som sedan vandrade vidare till Museum Boijmans i Rotterdam. Det var nästan 20 målningar totalt, och jag har aldrig visat så många tillsammans tidigare. Turid föddes för tidigt under förberedelserna, så allt var extra speciellt. Minns att hon låg i en liten väska under ett paraply och sov bredvid mig när jag målade det sista verket till utställningen, det var *Sandstranden* (2016), den första målningen jag gjorde utifrån ett eget foto. Att de dessutom lyckades få Lars Norén att skriva tider-nas text till boken är svårslaget.

Vilka är de största skillnaderna i ditt måleri idag jämfört med när du började, skulle du säga?

Tidigare vann alltid fotot. Hur jag än gjorde slutade det med en känsla av att inte nå fram. Pappas och farfars foton, som jag jobbade med i runt tio år, var så vackra och fulländade i kom-position, ljus, uttryck och framkallning. Jag ville ju bara nolla mig själv och återskapa dem precis som de var och komma så nära originalet som möjligt. Det enda jag gjorde medvetet var att ändra ljuset. Omedvetet gjorde jag såklart mer än så. Nu jobbar jag efter mina egna fula mobilbilder, som knappt klarar att uppförstoras, men jag tror att det blir mer måleriskt av det på något vis. En skillnad jag märkt är att målningen sluter sig snabbare nu. Jag kan hålla på att harva med ett område i målningen, upplever att inget funkar, men plötsligt tror jag på en av stenarna, därefter öppnar sig motivet och det känns lite som att falla in i det. Och i samma ögonblick åker resten med,

När jag går igenom din produktion får jag ihop till dryga fyrtioalet målningar på 20 år. Drömmer du någonsin om att kunna arbeta snabbare eller är den långsamma takten det enda sättet för dig att arbeta?

Jag minns hur det känns att göra en

målning på en dag för jag jobbade så innan jag började med mina familjefoton. Det är en extrem koncentration och närvaro som krävs för att sätta målningen i ett svep. Ibland kan jag längta till det ruset. men jag tycker om att dröja mig kvar inne i ett motiv och lära mig det utantill. Och jag gillar också det repetitiva i att lägga hundra-tals lager ovanpå varandra. Till slut är det bara att blunda så är man där. De målningar som gått fort att göra minns jag knappt idag.

Vilka är de största skillnaderna i ditt måleri idag jämfört med när du började, skulle du säga?

Tidigare vann alltid fotot. Hur jag än gjorde slutade det med en känsla av att inte nå fram. Pappas och farfars foton, som jag jobbade med i runt tio år, var så vackra och fulländade i kom-position, ljus, uttryck och framkallning. Jag ville ju bara nolla mig själv och återskapa dem precis som de var och komma så nära originalet som möjligt. Det enda jag gjorde medvetet var att ändra ljuset. Omedvetet gjorde jag såklart mer än så. Nu jobbar jag efter mina egna fula mobilbilder, som knappt klarar att uppförstoras, men jag tror att det blir mer måleriskt av det på något vis. En skillnad jag märkt är att målningen sluter sig snabbare nu. Jag kan hålla på att harva med ett område i målningen, upplever att inget funkar, men plötsligt tror jag på en av stenarna, därefter öppnar sig motivet och det känns lite som att falla in i det. Och i samma ögonblick åker resten med,

alltså stenarna runtomkring. Jag älskar den där känslan av att falla in. Det sker bara en gång just i det partiet. Barnsligt men centralt för mig.

Finns det andra skillnader?

Det är nog den här strävan efter korrekthet som är den avgörande skillnaden. Nuförtiden kan jag uppskatta fel och att det ser trubbigt ut på ett annat vis. Det kan bli mer upplöst. Kanske är det också någon slags mognad.

Och likheter?

Att lära mig bilden är exakt lika viktigt för mig nu som då. Det är det som jag längtar efter i varje målning. Det är hisnande när man tar sig an ett motiv. Det är därför natur är så spännande, för den är nästan omöjligt att fatta. Inomhus är det logiskt med perspektiv, men utomhus är det ett kaos som tvingar en till att ge upp inför det. Men strävan är att jag ska kunna ha det inom mig. Det där fattar inte alla. På en vernis-sagemiddag för några år sedan satt jag bredvid en tungviktargallerist som sa till mig: »I know your work, I've seen it. Why don't you send them to China and let them do it». Jag bara gapade, han hade ju inte fattat någonting.

Vad var det som slutligen fick dig att lämna familjens fotoalbum för att använda dig av dina egna bilder?

Det var när jag målade av pappas id-kort 2011. Det var första och enda gången som jag verkligen kände hans närvaro. Utan att ha ett enda medvetet minne av honom upplevde jag att han

var där. Och när jag visade målningen för min mamma för första gången höll hon på att svimma. Det var så starkt. Efteråt kände jag mig färdig. Jag hade läkt såret med att han inte längre fanns. Dessutom helt själv genom att måla av honom. Och det hade ju varit det centrala för mig fram tills dess.

Pappa försvann men du dröjde dig kvar i hans fotografier ytterligare några år. I landskapen runt omkring. Varför?

Det var fortfarande viktigt för mig att vara kvar i hans värld. Det kändes sant. Nu kunde vi vara bredvid varandra i hans bilder utan den där ångesten. Men med tiden började jag längta efter att ta mina egna bilder.

Är det skönare nu? Kan du vara friare?

Jag känner mig mer som regissör.

Hur menar du då?

Tidigare, när jag jobbade utifrån fotografierna av min pappa eller farfar, var förlagan alltid så vacker och oätkomlig. Hur mycket man än zoomade in förblev bilden gåtfull. Det tog många år innan jag fattade att mitt ofrånkomliga avtryck faktiskt lade till något av värde. När jag började jobba utifrån egna mobilbilder med låg upplösning ändrades allt. Förutom att jag vet hur det ser ut även utanför bilden, eftersom jag varit på platsen, så finns det inte längre någon fulländad förlaga, bara massa fula pixliga utskrift i olika hårdhetsgrad och måttnad. Det innebär att jag släpper fotot mycket snabbare och styr själv.

I intervjuer har du berättat att utställningarna till en början var till för din familj?

Vem är de till för nu?

Nu är det nog mer som att jag är publiken, skulle jag säga. Jag har inte riktigt kvar det där med familjen längre.

Vad kan du berätta om din nya serie målningar?

Det blir fyra nya målningar, från började hade jag önskat att det skulle bli fem, men det är omöjligt. Den första höll jag på med länge, nästan ett halvår. Jag vet inte varför det tog så lång tid, den är inte särskilt avancerad, men jag tror att jag trivdes i den och ville vara kvar. Kanske för att den är ovanligt tyst och saknar riktning och rörelse. Det är en stående vy från en ö som ligger så långt ut i Kosterfjorden man kan komma utan båt. Om man klättrar upp på berget ser man mina tidigare motiv, här är de reducerade till ett litet streck i ett blågrått fält. Den andra målningen gick mycket fortare. Den är gjord i gråskala utan svart tusch, bara sepia, indigo och Paynes Grey. En rosa ton och två blå. Jag vet inte om det syns i målningen men jag tycker om tanken. Den föreställer ett liggande landskap sett från andra sidan ön. Det är den som du har framför dig nu i ateljén. Den tredje arbetar jag med nu. Det är mer av en närbild, lik flera andra målningar jag gjort tidigare men jag tycker om varianter på samma tema. Jag tänker ofta på målningarna som att jag tillför en ny till de andra i gänget.

När jag upptäckte konstnären Vija Celmins för många år sen, blev jag så glad och lugn av att hon hållit på med samma motiv hela sitt liv oavsett trender och inriktningar. Som med sandkrattningen i japanska Zen-trädgårdar, det är samma sak varje dag, tecknet

för hav görs i grus runt stenar som föreställer öar. Ritualen är grejen både för den som gör och tittar. Den fjärde och sista målningen vågar jag inte säga något om. Den kommer att gå fort.

När du är klar med dina målningar. Känner du dig nöjd med resultatet?

Sällan nöjd direkt. Jag mår ofta illa av det slutgiltiga i att avsluta, att målningen ska se ut på det viset för all framtid. Jag känner mig dränerad och osäker. Men när det fått gå lite tid börjar jag gilla det som avviker och skevar.

Vid sidan av konst och familj. Hinner du med något annat?

Löpning! Jag har alltid sprungit lopp för att det är kul med tidtagning och målbildsfoto. En vän sprang tio kilometersloppet Höstrusket på 49:20 precis innan han fyllde 50. Jag blev triggad av tanken på att slå honom. Nu har jag ett år kvar och två minuter att jaga in. Det är intressant med tempo, man har sin egen fart som det är väldigt svårt att ändra på. Det blir minimal skillnad trots en massa träning. Jag såg en video med en kille i Stockholm som på två timmar får folk att ändra sitt löpsteg, nu jag bokat tid hos honom. Det är ju solklar åldersnojja såklart, man vill ju trycka bort döden och vara i sitt livs form så länge det går. Jag räknade mina målningar häromdagen. Efter de här fyra som jag gör till utställningen har jag gjort exakt 50 målningar. Och så fyller jag 50 år. Och så ska jag springa milen under 50 minuter. Det är något med den där silfran!

FAMILJ

Hon vill bli ett med sina bilder

PUBLICERAD 2019-07-12

Gunnel Wählstrand är en av Sveriges främsta samtidskonstnärer. Foto: Christine Olsson/TT

Med tuschpennor och enorma akvarellpapper har Gunnel Wählstrand målat sig in i familjens fotoalbum och skapat motiv hämtade ur sin egen historia. Fyra månader brukar det ta för konstnären att färdigställa ett verk.

Läs senare

Det är en process som kräver omsorgsfull exakthet, eftersom tuschtekniken innebär att de ljusa partierna är utsparat vitt papper. Ett fel kan inte rättas till – då får hela målningen kasseras.

– Eftersom tusch är permanent måste man röra sig runt det ljusa försiktigt utan att nudda, i väldigt många lager. Lite som att viska samma sak hundratals gånger tills det är som en kör, berättar hon.

Det är ett tålamodsprövande arbetssätt och det kräver ett temperament hon egentligen inte alls har, säger hon. Som mamma till en trotsig treåring blir hennes brist på tålamod rent privat extra uppenbart. Men i ateljén är det en förutsättning.

– Långa processer bygger på trohet till idén. I början flackar man runt och ojar sig, men sedan infinner sig något slags lugn i beslutet att följa just den bilden. Det handlar ju om att underkasta sig uppgiften och förhoppningsvis komma ut på andra sidan något klokare.

Hon målar inte längre sin pappa. Han som gick bort när Gunnel bara var ett år, och som hon närmade sig via familjealbumen. Genom att återskapa de gamla fotografierna i sina tuschmålningar fann hon att hans närvaro blev starkare, tills de stod på samma sida om kameranlinsen. Då kunde hon börja ta bort honom ur motiven.

I dag målar hon utifrån egna fotografier av platser som betyder något för henne. Men drivkraften är densamma – att bli ett med det hon avbildar. Arbetet med varje detalj ger till slut en förståelse för helheten, ”oavsett om det är en person, en möbel eller skum på havet”.

– Efter tillräckligt lång tid tillsammans infinner sig en känsla av utbytbarhet. Det är en enormt skön känsla, värd vägen dit, säger hon.

– Jag upptäckte Vija Celmins för några år sedan. Hon har ägnat hela sitt liv åt typ tre motiv; vattenytor, stjärnhimlar och öken. That's it. Motiv som är omöjliga att greppa. Jag blev väldigt styrkt av att hon fortsatt så konsekvent.

Hon började måla i tusch på Kungliga konsthögskolan. Under uppväxten i Borås var det en annan typ av måleri hon drömde om – Gunnel ville bli sminkös. Men när hon kom in på en förberedande konstutbildning på Mullsjö folkhögskola tog livet en annan riktning.

Den långa processen bakom varje konstverk innebär stor efterfrågan och liten produktion. Hon fick sitt genombrott redan med examensutställningen på Konsthögskolan år 2003. Sedan dess har hon haft utställningar på bland annat Andréhn-Schiptjenko, och – den största utställningen hon någonsin gjort, på Magasin III 2017. Den flyttade sedan till Museum Boijmans Van Beuningen i Rotterdam.

Hur är det att skiljas från ett konstverk?

– Så skönt! En befrielse. Inget mer ansvar. Insatsen blir högre och högre ju längre man håller på, närsomhelst kan något hända och då är man på ruta ett igen. Fast precis i början, första dygnet efter KLART känns det oftast väldigt konstigt. Det liknar besvikelse.

Vad vill du göra när du inte arbetar?

– När läget är som mest pressat, inför en deadline, längtar jag så kopiöst mycket efter vanlig vardagslunk, plöja tv-serier och sådant. Gå långsamt på stan, beta av antikaffärerna på Upplandsgatan, lyxköpa fina ullgarner som garanterat aldrig blir något annat, men som triggar fantasin om det perfekta plagget.

Gunnel Wåhlstrand

Fyller: 45 år den 12 juli.

Gör: Konstnär.

Bor: Stockholm.

Familj: Jenna, 47, och Turid, tre år.

Så firar jag födelsedagen: Förmodligen med termos på någon klippa i Bohuslän.

Om att fylla 45: "Vet inte än..."

Senaste kulturupplevelse: "Jag blev medbjuden till Orienteatern för några veckor sedan, trodde det skulle vara folkmusik, men hamnade framför en oväntad kaskad av allt möjligt. Fruktansvärt bra. Nationalteatern, sista spelningen."

Saker som engagerar: "Helt ärligt – det som får mig mest speedad, alla kategorier, är planlösning. Det låter tråkigt men är som intensivmeditation/hjärnmassage/total eskapism. Sitta med ovanifrånritning och tänka sig ned i rummet, flytta väggar och komma på lösningar. Timmarna flyger förbi."

TEXT

Malin Ejde/TT

Publicerad: DN, 2019-07-12

<https://www.dn.se/familj/hon-vill-bli-ett-med-sina-bilder/>

KONSTRECENSIONER

Konstrecension: Gunnel Wåhlstrand söker nya berättelser

PUBLICERAD 2018-10-10

Bild 1 av 2

Foto: Gunnel Wåhlstrand "Slutet av juli", 2018.

Tre färskas målningar av Gunnel Wåhlstrand presenteras i galleri Andréhn-Schiptjenkos temporära lokal på Artillerigatan. Sebastian Johan märker en ny riktning i hennes verk.

Läs senare

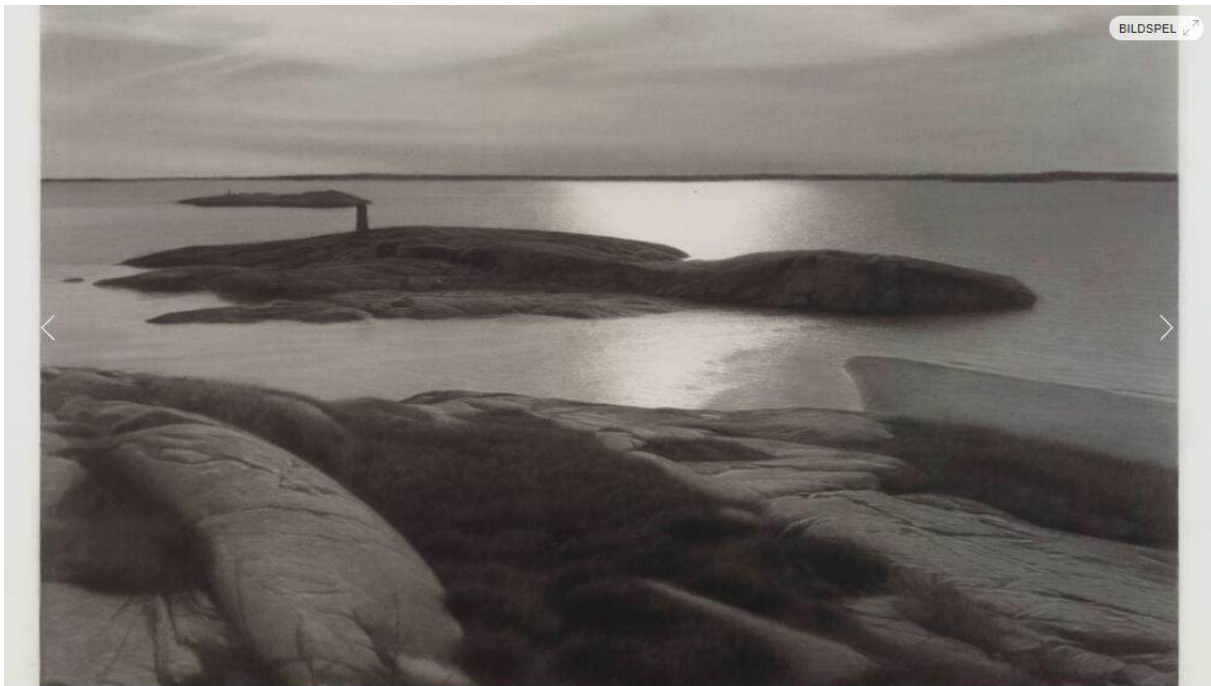

Bild 2 av 2 "Vattenholmarna" av Gunnel Wåhlstrand, 2018
Foto: Jean-Baptiste Béranger

En majestätisk ek, ett skimrande skärgårdslandskap och en närbild av en våg som försiktigt smeker vattenbrynet på en sandstrand. De två första motiven i svartvitt. Det sista i färg.

Dessa tre stora bläcklaveringar utgör hela Gunnel Wåhlstrands utställning i Andréhn-Schiptjenkos lilla, tillfälliga lokal på Artillerigatan.

Det är alltid intressant att se hur nya verk ställer sig till den sammanhållna helheten i Gunnel Wåhlstrands både hyllade och kommersiellt framgångsrika konstnärskap. Det finns något trollbindande i den långsamma processen där konstnären låter en fotografisk förlaga glida över till ett nytt medium.

De nya verken bryter knappast med konstnärens tidigare produktion, men någonting av betydelse har ändå hänt.

Efter att i femton år ha varit sysselsatt med bilder hämtade ur gamla familjealbum har Wåhlstrand nu börjat använda fotografier som hon tagit själv. Efter att tematiken tidigare kretsade kring den frånvarande, tidigt döda fadern söker Wåhlstrand någonting nytt.

Det påverkar naturligtvis bildernas laddning.

Det syns att Wåhlstrand har utgått från miljöer som hon finner betydelsefulla. Men verken saknar den närmast desperata underton som de gamla familjebilderna bidrog med. Wåhlstrand försöker inte längre ta sig in i någon annans blick. Hon jagar inte längre ett förlorat förflutet, utan utgår från ett nu som hon själv kan kontrollera på ett annat sätt.

Förflyttning från medium till medium är lika intensiv som tidigare, men de nya verken hör inte till samma berättelse. Gunnel Wåhlstrands narrativ av sorg och förlust är på väg in i en ny fas och söker svävande en omformulering. Det ska bli mycket spännande att se vart den leder.

ÄMNEN I ARTIKELN

Konstrecensioner

+ Följ

Konst

+ Följ

TEXT

Sebastian Johans

Konstrecension

Gunnel Wåhlstrands verk visas på Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, t o m 17/11.

Publicerad: DN, 2018-10-10

<https://www.dn.se/kultur-noje/konstrecensioner/konstrecension-gunnel-wahlstrand-soker-nya-berattelser/>

GUNNEL WÄHLSTRAND

GUNNEL WÄHLSTRAND HEJAR glatt på alla i personalen och rör sig hemtamt i lokalerna som vore hon en i gänget på Magasin III. Så har hon också varit här på heltid de tre senaste veckorna. Allt är nu färdighängt och installerat i väntan på visningar för press, vänner, samlare och nyfikna inför den stora vernissagen på lördag. Strax kommer hon att stå i händelsernas centrum, men Gunnel är inte nervös. Hennes enda huvudbry just nu är i stället vad hon ska ha på sig på vernissagedagen.

– Jag har stressat runt som en galning på stan, säger Gunnel. Varje gång köper jag på mig en massa saker som jag sedan släpar hem för att prova i lugn och ro. Hela bilen är full med kassar, som jag ska lämna tillbaka. Svårast är det med skor. Jag har så stora fötter, 41–42 att jag måste gå till skomakaren för att lästa ut dem, haha.

Det har gått åtta år sedan jag gjorde den långa intervjun med dig i Artlover nummer två. Vad har hänt sedan dess?

– Är det verkligen åtta år? Det känns som tre! Allt har tuffat på. Den stora grejen är att jag och Jenna har fått en dotter. Nu har hon börjat lära sig att krypa, så dagarna blir väldigt korta till skillnad från förr då vi kunde jobba dygnet runt. Jag ser till att ha henne nära mig i ateljén hela tiden i en hage.

En hage, det var länge sedan jag hörde om det.
– En hage är jättepraktiskt!

Gemensamt vandrar vi nerför den smala trappan till utställningsrummet på bottenvåningen. Trots att jag har sett alla verk utom två är det lika imponerande varje gång. Stämningen vibrerar i Wählstrands målningar. Vi stannar till vid Gunnels senaste verk, *Sandstranden*. Det som först slår mig är att den är så ljus.

– När jag målar är det som att jag lär mig varenda liten detalj fullständigt. Jag går in i motivet totalt. Det är som om jag förstår allt till slut. *Sandstranden* skiljer sig ganska mycket från det jag gjort tidigare i och med att den blev så ljus. Och jag blev så förvånad över det. Det var som om målningen stoppade sig själv. Det har jag aldrig varit med om tidigare.

Jag förstår. Men det blev bara ett nytt verk...

– Från början var det tänkt att det skulle bli tre nya målningar, men pappret gick sönder hela tiden. Resultatet såg ut som ett frotagage. Skitjobbigt! Så jag har fått slänga två målningar. Det gick så långt att Magasin III skickade ut prover till världens bästa konservatorer för att ta reda på varför. Till slut har jag fått svar. Det är limkärnan i pappret

som inte håller måttet. Färgen faller igenom pappret.

Det måste kännas surt.

– När jag tittade ner på madrassen och såg lilla Turid ligga där kändes det ändå rätt så okej. Det är bara att tänka om.

Du har börjat fotografera själv till dina föreläsningar och utgår inte längre från familjens fotoalbum. Innebär det att du kan jobba friare nu?

– Jag tror det. Fast det är fortfarande viktigt med motivet. Jag måste ta in varje del av det för att förstå det fullt ut. Jag kan inte hoppa över något, för då känns det som om motivet iaktar mig.

Är cirkeln sluten? Du började med fotografi.

– Det stämmer. Först gick jag på folkhögskola för att bli fotograf. Därefter tog jag en kurs för Anders Petersén, men jag höll på att bryta ihop för att uppgifterna var så svåra. Petersén gav mig rådet att träffa Tuija Lindström. Det gjorde jag aldrig. Jag började måla i stället. *David Castenfors*

Gunnel Wählstrand ställer ut på Magasin III Museum & Foundation for Contemporary Art till och med 11 juni och på Museum Boijmans Van Beuningen i Rotterdam 1 juli till och med 1 oktober.

FOTOGRAF: JOHAN EDVÉN

Hon återskapar minnet av sin döda pappa

Publicerad 15 feb 2017 kl 12.59, uppdaterad 28 apr kl 18.39

Gunnel Wählstrands konst går ut på att närma sig pappan, som gick bort när hon var ett år. Peter Cornell hyllar hennes utställning på Magasin III.

Iscensättningen på Magasin III av 23 stora målningar av Gunnel Wählstrand bygger en storslagen och bedövande stämningsmättad minnesteater. Hur kan hennes minutiöst sakliga bilder utstråla en sådan atmosfär av dov erinring alldeles nära epifanin? Det är en strikt fotorealism men den överskrider fotografiet i hantverkets mjuka och varsamma omsorg om människor, landskap och ting.

Susan Sontag: "Spöklika spår"

Gunnel Wählstrands motiv är fotografier ur familjealbumet, de som Susan Sontag kallade "dessa spöklika spår". Wählstrands måleri är sammanflätat med fotografiets specifika väsen; det är kongenialt med hennes existentiella tema. Fotografiet dokumenterar i en mekanisk/kemisk reaktion något som i nästa ögonblick är förflutet och för Sontag är fotografiet därför en elegisk konst, ett memento mori; fotografiet är både skenbar närvaro och frånvaro. Men om detta är personerna på fotografiet obekymrade och ovetande.

Pappan gick bort när konstnären var ett år. Kvar fanns fotografierna i albumet av pappan som pojke, som yngling och ung man. Gunnel Wåhlstrands konstnärliga projekt är ett gigantiskt minnesarbete för att göra fadern närvarande. Den närmast omänskligt minutiösa tekniken att i tuschmåleriet tränga in i, ja, att inkorporera och genom den egna kroppen transformera fotografiets minsta skrymslen liknar ett slags mödosam pilgrimsfärd för att komma honom nära. Bara genom att underkasta sig sådana ansträngningar, en sådan asketisk disciplin får hon tillträde till honom, får honom att återuppstå i en magisk presence of absence.

Mytologiska associationer

Albumet rymmer en privat familjehistoria men den får genast en allmängiltig betydelse. Gunnel Wåhlstrand ger sina målningar mytens skala; mamman i uppförstorad profil träder fram som en mytisk gudinna och den alldagliga scenen med barnen vid husknuten ruvar på en outtalad innebörd, antydd av det oroligt böljande gräset och det vita tältet som ett mystiskt tabernakel i bakgrunden.

Fadern, uppståndelse, tabernakel – jag märker att mina associationer rör sig mot en judisk-kristen mytologi. Kanske är det också sådana kulturmönster som förklarar målningarnas breda resonans, de genomtränger trots allt även ett sekulärt samhälle. Vi känner de bibliska berättelserna om ett outtröttligt sökande efter fadern eller en gud som gömmer sig för oss; en gud som uppenbarar sig just i sin egenskap att vara dold.

Därför är det till slut inte någon mening att försöka fånga honom i en bild. I sina senaste målningar har Gunnel Wåhlstrand lyft bort fadern som i fotografiet stod mitt i landskapet. Han är närvarande i sin frånvaro, som om han uppgått i landskapet, immanent och överallt.

För konstnären är det en befrielse men komplicerar också projektet. Kan de rena landskapsmålningarna förmedla hennes tema? Inte varje gång men nästan alltid lyckas de transkribera det till en annan tonart.

Den pastoral sluttningen där trädens oroliga grenar kastar ett virrvarr av skuggor – åh, på den platsen har jag varit och den finns där efter mig. Och den senaste, ljusa målningen av vågor som slår mot en strand, ett vattenbryn på den första eller sista dagen; där har hon helt lämnat familjealbumet och låtit målningen utgå från ett eget fotografi.

KONST
GUNNEL WÅHLSTRAND
Magasin III
Stockholm Till 11/6

Publicerad: Expressen, 2017-02-15
<https://www.expressen.se/kultur/hon-aterskapar-minnet-av-sin-doda-pappa/>

KONSTRECENSIONER

Gunnel Wåhlstrand på Magasin III i Stockholm

PUBLICERAD 2017-02-15

Bild 1 av 2 Installationsvy från Gunnel Wåhlstrands utställning på Magasin III, med "Vid fönstret" till vänster och "Sydhälsö" i mitten.
Foto: Christian Saltas

Magasin III ägnar vårsäsongen åt Gunnel Wåhlstrands storskaliga tuschlaveringar. Jessica Kempe ser en stark bildvärld, mättad med betydelser och surrealistiska inslag.

Jessica Kempe

Text

Läs senare

Kameraögat fyller ut människans begränsade synfält och lägger omgivningen i skärpa. Men fotografiets verklighetsåtergivning är illusorisk. Samtidigt som kameran registrerar detaljer som blicken inte hinner uppfatta, reduceras ljuset till ögonblickets platta entydighet.

Bild 2 av 2 "Sydhälsö", 2003.
Foto: Björn Larsson

Att Gunnel Wählstrands storskaliga tuschmåleri utgår från släkt- och landskapsfotografier är redan omtalat och känt. Liksom drivkraften att genom farfaderns fotoalbum återvinna en tidigt förlorad far och häva en familjetystnad.

Men vad är det som egentligen händer i Gunnel Wählstrands bildvärld när fotoarkivets ansikten och platser transformeras till måleri? Vad gör vattnet, tuschet, penseln och akvarellpapperet med kamerans bild av mamman, pappan, barndomshemmen och semesterorterna?

Oväntat mycket, visar det sig på Magasin III som nu visar tjugotre av hennes totalt drygt trettio verk – från examensutställningens familjebilder 2003 till dagens naturmålningar, skapade efter fotografier tagna av hennes själv.

"Långedrag", 2004. Foto: Björn Larsson

På håll kan bilderna påminna om skickligt uppförstorade svartvita foton. Men på nära håll sker något helt annat. Där flyttar berg, tröjor, träd och växter över i bilden av andra material; textila, animaliska och måleriska.

I målningen ”**Långedrag**” från 2004 liknar klipphällarna vilande, veckade djurkroppar att vandra och sitta på. Naturen lugnad och under betraktarens kontroll, som i Caspar David Friedrichs 1800-talsmåleri. Ute i vattnet ser kobbar ut att vara byggda av jord. Likt mullvadshögar. Avsiktlig betydelseförskjutning? Medveten symbolism? Eller bara ett resultat av den fuktiga och oåterkalleliga laveringstekniken?

Foto: Björn Larsson

I målningen **"Viken"** från 2013 har bergets geologi löst upp sig. I klippavsatsen syns i stället formen av ett djur. Grus och sten i den senaste målningen **"Sandstranden"** verkar snarare släkt med mikroskopets mjuka organismer. När bilden av vattnets rörelser stannar upp, planar måleriet ut och blir livlöst. Havsytan säger inte så mycket i Gunnel Wählstrands bildvärld.

Många av hennes målningar tycks handla om makten över utsikten. Om betraktaren bekvämt höjd över människor och natur. Ett klassperspektiv där rum och landskap både framkallas, tystnar och läggs i dunkel. I natten träffar ett bländande ljus rakt mot lupinerna i ett av hennes senare verk.

Foto: Björn Larsson

I den mäktiga bilden **"Biblioteket"**, sedd i flygperspektiv, är bokhögarnas titlar bortmålade. Kvar är endast sidornas vithet, bokryggarnas mörker och slutna forskaransikten. En bild av utanförskap?

I de ljusare och tidigare porträtten uppstår ett annat slags förvandling och magi, där varje ögonbryn och hårstrå, skjortkrage och parkettgolv målats fram ur familjealbumets skuggrike. För att åter belysas, tillrättaläggas och förevigas. Akvarellpapperets utspårade kritvita ljus får kläder, hud och möblemang att se

spökaktigt orörda ut, måleriskt tvättade på alla spår av liv. Likt överexponerade minnesbilder.

I katalogtexten talar Lars Norén om saknadens skönhet i Gunnel Wåhlstrands måleri. Jag ser också motsatsen: framkallandets energi, lusten att lägga till, fräta bort och med måleriet göra familjealbumets fotografier kroppsligt närvarande.

Men inte bara det. Wåhlstrands måleri innehåller samtidigt en rannsakande och nästan antropologisk klass- och genuskritik.

I "Nyårsdagen", en av utställningens mest kusligt precisa målningar, håller en prydligt klädd flicka lydigt upp dörren till det borgerliga hemmets bibliotek. Där inne står sonen/pojken, fotoalbumets och familjeprosjektets huvudperson, klädd i kavaj, pressade byxor och med det slätkammade och slätkindade huvudet böjt över en bok. Mot betraktaren vänder sig vardagsrummets Malmstensstolar, blomvasar och barockskåp. Men i den gustavianska spegeln, den glasade tavlan och det bonade golvet syns plötsligt suddiga gestalter som inte hör dit. Tystna vittnen? Visuella protester? Rent surrealistiskt.

Gunnel Wåhlstrands utställning på Magasin III är både skarp, oskarp och betydelsemättad. I alltför dämpad belysning. Det krävs tid för att urskilja detaljerna. De får mig att ännu en gång förstå att fotografi och måleri är två helt olika språk. Gunnel Wåhlstrands starka bildvärld består av båda.

Foto i text: Björn Larsson

KONST

Gunnel Wåhlstrand: Jag upplever att motivet ser mig

UPPDATERAD 2017-02-10 PUBLICERAD 2017-02-09

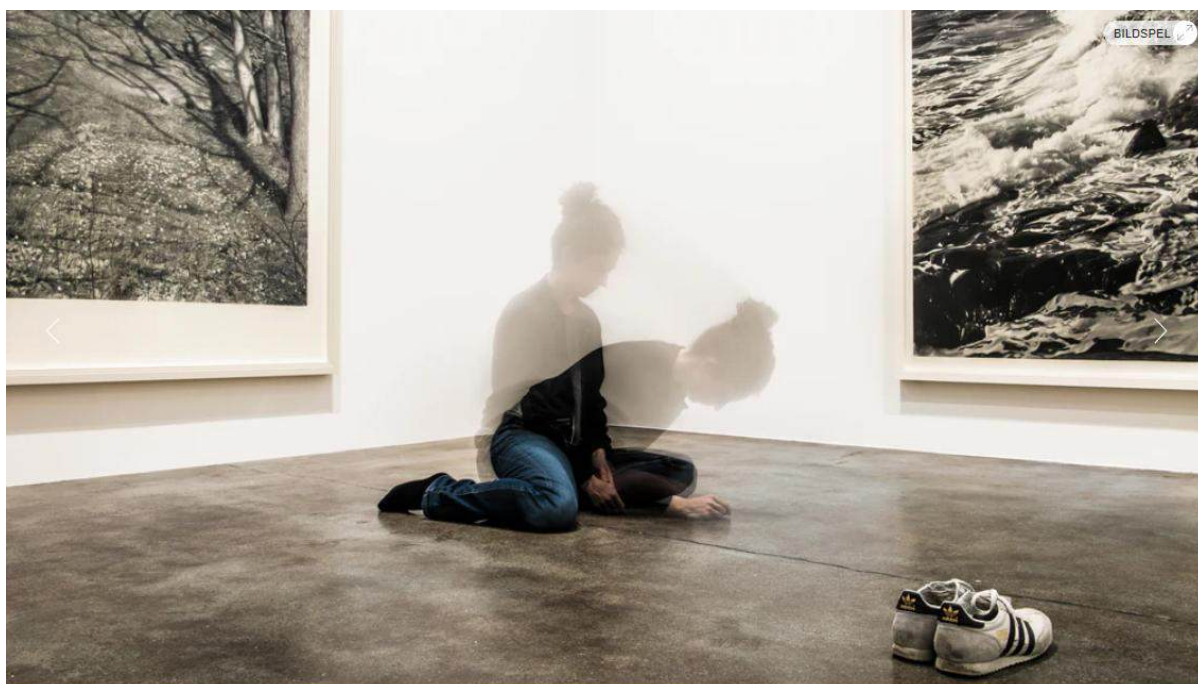

Bild 1 av 3 En målarposition för precision. Magasin III visar under våren 23 målningar ur Gunnel Wåhlstrands sparsamma produktion.
Foto: Andrea Brask

Hennes storskaliga, realistiska tuschlaveringar med de egna familjealbumen som förlagor har hänfört konstpubliken ända sedan hon gick ut Konsthögskolan. I vår visas den hittills största separatutställningen med Gunnel Wåhlstrand på Magasin III i Stockholm.

Sandra Stiskalo

Text

Läs senare

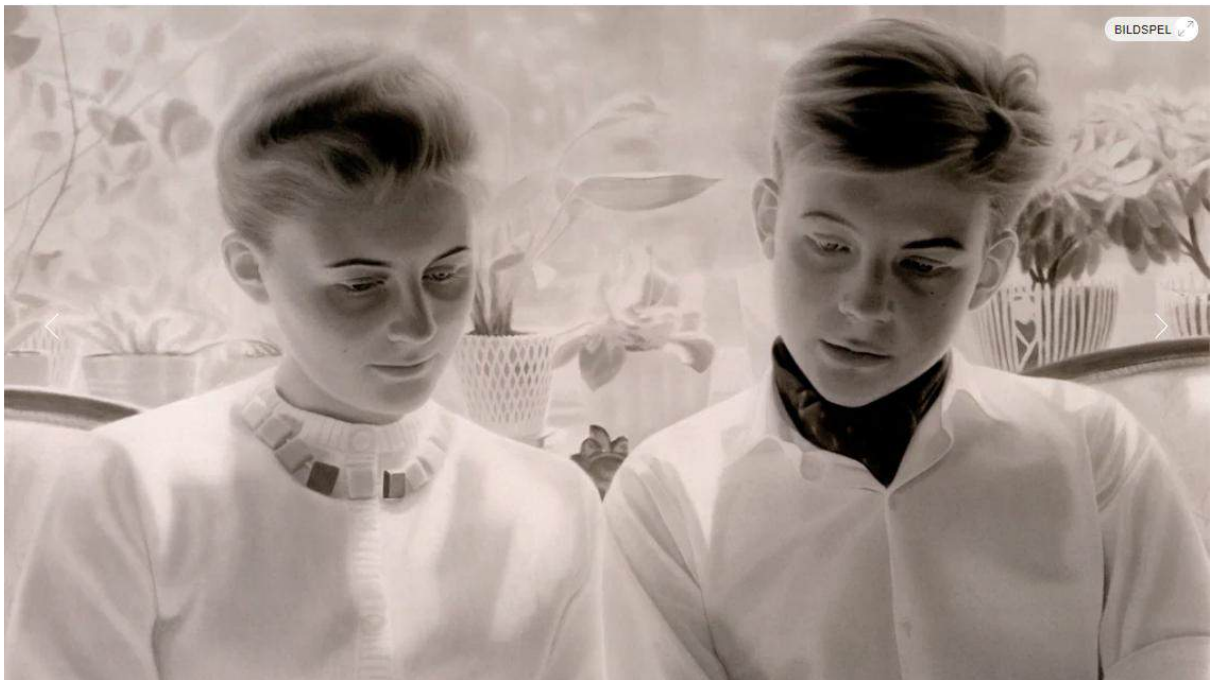

Bild 2 av 3 "Vid fönstret" från 2003 föreställer Gunnel Wåhlstrands pappa och hans syster.
Foto: Andrea Brask

Denna gång har hon inte målat om golvet. Hon tyckte att det var vackert som det var – det grå betonggolvet på nedre våningen på Magasin III. Men inför den hyllade examensutställningen 2003 och den första separatutställningen på galleri Andréhn-Schiptjenko i Stockholm 2005 målade hon om, golvet alltså, mörkt, nästan svart, för att målningarna i gråskala skulle komma till sin rätt.

Magasin III visar under våren 23 målningar ur Gunnel Wåhlstrands återhållsamma produktion som omfattar ett 30-tal verk. Hon hade en vision om att utställningen skulle innehålla tre nya målningar. Så blev det inte. Bara en ny tuschlavering hann hon få klar. Inte på grund av sviktande motivation eller disciplin. Nej, inget sådant. Visionen fick överges till följd av pappersproblem.

– Jag har haft stora problem med akvarellpapperet. Det bildas svarta prickar av tuschen som sprider sig, papperet steltnar, det släta papperet ser plötsligt ut som frottage. Då måste jag slänga flera månaders arbete och börja om på nytt, säger Gunnel Wåhlstrand.

Bild 3 av 3 "Den sista ön", 2012. "Natur är fruktansvärt svårt att måla. Naturen är ett kaos, ett myller", säger Gunnel Wåhlstrand.
Foto: Andrea Brask

Hon slog igenom redan 2003 med sin examensutställning från Kungliga Konsthögskolan. Alla verk såldes. David Neuman, museichef på Magasin III, köpte tre av målningarna. Han var överväldigad av vad han hade sett.

– Det var en fysisk upplevelse, det dunkade i mig. Det var så bra, säger han.

Bakgrunden är sorglig. Till en början handlade måleriet om att fylla en frånvaro och skapa ett minne. Gunnel Wåhlstrands föräldrar träffades i unga år och fick två döttrar. Pappan tog sitt liv när Gunnel var ett år gammal. En låda med fotografier från hans barn- och ungdomsår blev utgångspunkt för hennes minutiösa och överdimensionerade släktporträtt i svartvitt.

– Jag försökte återskapa honom med målningarna. Han fanns inte för mig annat än i fotona, jag har inga minnen av honom, säger hon.

Foto: Andrea Brask

Verket "ID" från 2011 är hennes sista målning av pappan. Foto: Björn Larsson

Under flera år målade hon utifrån de bilder på pappan och mamman som hade funnits i barndomshemmet. Senare fick hon tillgång till andra, tidigare okända, bilder från pappans barndom, till exempel farfaderns arrangerade fotografier på sina barn i hemmet och vid havet. Det gav nya pusselbitar i sökandet efter pappan och hon vistades inne i dessa foton under många år.

Verket "ID" från 2011 markerar en vändpunkt, en milstolpe i konstnärskapet. Målningen föreställer pappan som ung man i vad som ser ut att vara ett passfoto. De kraftiga glasögonbågarna skuggar ögonen men blicken är mild.

– I det porträttet var det som att han blev till på riktigt, jag upplevde att han såg tillbaka på mig. Att måla pappa har varit som att lägga om ett sår men nu känns det som att det är läkt, faktiskt.

Fotografierna i lådan har fortsatt förse Gunnel Wåhlstrand med motiv för måleriet men pappan har hon inte återvänt till sedan hon blev klar med "ID". Hennes motivvärld har förändrats. Landskapen och naturbilderna har med tiden blivit fler och porträtten färre. I utställningen på Magasin III finns verket "Sandstranden" från 2016, det är den första målningen vars motiv kommer från ett fotografi som Gunnel Wåhlstrand tagit själv.

– Natur är fruktansvärt svårt att måla. Naturen är ett kaos, ett myller. En havsvåg, exempelvis, går inte att förstå. Jag vet aldrig hur jag ska lösa något innan jag börjar. Jag vet inte hur jag ska reda ut motivet men jag vet att om jag rör i land det kommer jag att vara någon annan på andra sidan, säger hon.

Wåhlstrands motiv liknar minnena hos Tranströmer, precisa och krävande, perfekta kameleonter. Och målandet är vägen till förståelse. En väg som tar månader att vandra.

– Efter ett tag är det som att jag är det jag målar. Jag målar mig till en förståelse och det är det bästa som finns – att veta hur det känns att vara en gardin, till exempel. Det är det som styr motivvalet, det har jag behov av att vara i och bli, kan man säga.

– Om jag avviker och slarvar eller genar för att jag är slö så upplever jag att motivet ser mig och att jag måste skärpa mig. Det är som att motiven har ögon och vill ha upprättelse. Det är jättekonstigt, jag vet ju att det bara är jag och mitt överjag, men det känns inte så.

– Jag målar mig till en förståelse och det är det bästa som finns – att veta hur det känns att vara en gardin, till exempel.

Poetisk, allvarlig, outgrundlig, så sammanfattar galleristen Ciléne Andréhn Gunnel Wåhlstrands konst.

– Om Gunnel själv skulle jag säga att hon är flitig, disciplinerad och väldigt rolig.

Det är nästan omöjligt att inte nämna ord som disciplin och noggrannhet när man talar om Gunnel Wåhlstrand. En målning tar två månader upp till ett halvår att göra, många gånger har hon varit tvungen att börja om efter att ha spillt tusch eller att papperet trilsrats eller stelnat till.

– Jag har inget tålamod utanför ateljén, där är jag jätteotålig. När jag börjar med en målning finns en stor tvekan, jag tänker ”kanske finns det något annat motiv som är viktigare?” men sedan slutar jag att ifrågasätta, håller fast vid min vision och tuffar på, säger hon.

Hon målar lager på lager med tusch och vatten på akvarellpapper. De områden som ska vara ljusa måste sparas, där får inget tusch droppa. Det är ett fysiskt krävande arbete. Hon sitter på en madrass som hon placerat på en torr del av målningen. Ryggen är krökt eftersom ögonen måste vara nära papperet för att få till precisionen. Det finns enbart en position som fungerar. Hon visar hur hon brukar sitta med ett ben framför kroppen och ett bakom. Alltid på samma sätt för bara åt ena hållet är hon tillräckligt vig.

– Det är jättekul att pillas och vara petig, men det gör ont i höfterna och i knäna, ju äldre jag blir, desto ondare gör det så det tillvägagångssätt jag har nu kommer inte att hålla i längden.

Många imponeras av Gunnel Wåhlstrands teknik och efterfrågan på hennes få verk är stor. Men David Neuman anser inte att det är tekniken eller det verklighetstroga som är hennes största förtjänst.

– Hon gör något som är nära ett foto men det är ändå inte realismen som är det centrala, hon är mer intresserad av ljus, det abstrakta, det sublima. Hennes målningar är näst intill expressionistiska, säger han.

De flesta av verken som visas på Magasin III går i svart, vitt och grått. Men de senaste åren har hon börjat utforska färgen försiktigt. Färgspektrumet är sansat, som i solblekta fotografier, men färg är det lika fullt.

– Man blir jättetrött av att vistas i gråskalorna. Det har jag märkt när jag har målat i färg och insett hur pigg det gjort mig. Längtan efter färg kan ibland kännas som ett kroppsligt behov, säger Gunnel Wåhlstrand.

Upplever du att folk tycker att du borde göra något nytt?

– Ja, eller jag upplever det inte, men jag vet att folk känner så. Men det går inte att forcera en sådan sak. Utveckling kommer otroligt långsamt till mig, förändring är något som smyger sig på. Jag vill egentligen aldrig göra något medvetet.

Foto i text: Andrea Brask, Björn Larsson

Gunnel Wåhlstrand

Föddes 1974, växte upp i Borås och har sedan studierna på bland annat Dômens konstskola i Göteborg och Kungliga Konsthögskolan i Stockholm haft en handfull separatutställningar. Hon är aktuell med en utställning på Magasin III som pågår 11/2–11/6, därefter fortsätter utställningen vidare till konstmuseet Boijmans van Beuningen i Rotterdam.

Hon inspireras av musik, konstnärerna Gerhard Richter och Vija Celmins som är känd för sina fotorealistiska målningar och teckningar av bland annat stenar, hav och spindelväv. ”Det var så skönt när jag upptäckte Vija Celmins för hon är nästan ännu torrare än jag. Det är så exakt att hon upphör att existera inför det hon målar, det är som att hon uppgår i det”, säger Gunnel Wåhlstrand.

Culture

ART BOOKS

Art Basel confirms buyers' enthusiasm

BASEL, SWITZERLAND

Quality continues to sell as collectors prowl fair's new layout for dealers

BY SCOTT REYBURN

This is shaping up to be quite a year in the art world. Last month in New York, Christie's, Sotheby's and Phillips had \$2.3 billion in combined sales at their week of contemporary art auctions. Bolstered by Christie's \$705.9 million "Looking Forward to the Past" sale of modern and contemporary masterworks, the total represented an all-time high for any series of art auctions.

In Switzerland last week, Art Basel — the world's premier fair devoted to modern and contemporary art — tested whether wealthy collectors were as willing to buy from galleries as auctions. They were.

Although fairs always present mixed pictures, and dealers are often reluctant to discuss financial details, the 46th edition of the event, which closed on Sunday, nonetheless created the inescapable impression that contemporary art — or at least certain kinds of contemporary art — has become a recreational investment of choice for the 1 percent.

Participating dealers, who entertained thousands of clients with lavish parties and dinners, pointed out that collectors who had not been able to buy at the New York auctions were looking for consolation purchases at Basel, and those who had sold at those auctions had plenty of money to spend.

"It's all about power and money," the New York dealer Paula Cooper said on Wednesday, the second of two V.I.P. preview days. At the same time, she said,

canvas, sold at auction for \$2.3 million in November, a sum that was about 40 times the original purchase price, Ms. Cooper said. Ms. Auerbach, who was born in 1981, no longer makes "Fold" paintings, and while her subtle, poetic compositions remain highly desirable in the so-called secondary market, risk-averse collectors have become increasingly reluctant to spend large, speculative sums on younger contemporaries.

"I'm not going to spend \$80,000 on someone new whose work I don't know," said the New York adviser Candace Worth, who was buying for clients. "Buyers need to do their research and also buy with their eyes, and not spend crazy numbers on things they've heard their friends are buying."

The new froth-free mood was reflected in Art Basel's main, two-tier Galleries section, where few of the 284 exhibitors were showing the big, showy "process based" abstract paintings that were ubiquitous at contemporary art fairs in 2014. Most of the fair's big-ticket sales were being generated on the ground floor by museum-validated artists who were either dead or were in the middle or late stages of established careers. And hefty prices were being paid for them.

An unnamed European collector bought "Mountain II," a 1966 acrylic-and-graphite painting by Agnes Martin (1912-2004) priced at \$9.5 million, at the booth of the New York and London dealer David Zwirner. Her work is now the subject of a retrospective at Tate Modern in London. Offered on consignment from a collector, this six-foot-square Minimalist grid of pencil-drawn lines sold at auction in 2007 for \$4.5 million, according to the auction price database Artnet.

Sigmar Polke (1941-2010) was the subject of recent retrospective shows at Tate Modern and the Museum of Modern Art in New York. This might have

ESTATE OF SIGMAR POLKE, COLOGNE/ARS, NEW YORK/VGBILD-KUNST, BONN

FROM LEFT: SUCCESSION MARCEL DUCHAMP/ADAGP, PARIS/ARTISTS RIGHTS SOCIETY (ARS), NEW YORK 2015; PER, ERIK ADAMSSON, VIA GUNNEL WAHLSTRAND AND ANDRÉHN SCHIPTJENKO, THOMAS SCHÜTTE, SKARSTEDT NEW YORK, LONDON

lection of Paul Mellon in November.

The Nahmads were on the ground floor, where 57 galleries had been relocated in an effort to strengthen the focus on dealers in earlier 20th-century Modernism, which has fallen out of fashion with many collectors. A shortage of supply of quality works and collectors in this area, which used to be the mainstay of the fair, remains a concern for Art Basel.

"I haven't seen too many of the old collectors of classic modern," said the London dealer Richard Nagy, who sold a 1912 Egon Schiele pencil drawing of a reclining nude girl for between \$250,000 and \$300,000 at the preview. "There's a perception that there isn't a critical mass of dealers to make it worth their while to come."

But other dealers were pleased with the reconfiguration.

"It has helped us a lot," said Sylvain Rouillon, director of the Galerie 1900-2000 in Paris. The dealership sold more than 40 works priced from €10,000 to €400,000 at the preview, including a 1963 Marcel Duchamp "Autoportrait de Profil," from the edition of 25, priced at around €150,000. This was purchased by an unnamed American artist.

"We felt the tsunami at the opening," Mr. Rouillon said. "The crowd of people in the first 20 minutes was amazing."

Official attendance figures have yet to be released, but last year's fair attracted more than 90,000 visitors.

Meanwhile, in the upstairs section of the fair, where dealers generally offer works by younger living artists, a Manhattan gallery showed that there was still plenty of life in the market for new

Above, "Untitled (Quetta, Pakistan, Tea Ceremony)," by Sigmar Polke, at Art Basel, along with, from far left: "Autoportrait de Profil," from an edition of 25 by Marcel Duchamp; "Wave," by Gunnel Wahlstrand; and "Grosser Geist Nr. 6," by Thomas Schütte.

"process based" abstraction. Part of the Statements section of emerging-artist displays, the New York gallery Bureau was showing 12 drawings and four canvases by Julia Rommel, a 34-year-old abstract painter in New York. She layers gesso and pigment over geometrically folded linen to create subtly sculptural paintings. All of the works sold to Bureau's most faithful clients at the first day's preview. Drawings were priced at \$4,000, paintings at \$12,000 to \$30,000.

An even more painstaking practice is that of the Swedish artist Gunnel Wahlstrand, 41, who is recreating the family album of the father she never knew with black-and-white photo-realistic ink paintings. This high-risk technique can take eight months to produce a single work.

That Ms. Wahlstrand has so far produced fewer than 30 works puts a financial premium on these memorable, large-scale drawings, two of which — images of flowers and of waves crashing against rocks — were sold by the Stockholm gallery Andréhn-Schiptjenko for 75,000 euros and €280,000 euros, respectively, about \$85,000 and about \$320,000.

"Quality is back," said Michael Short, a Berlin art consultant. "There's an undercurrent of people looking for good painting and sculpture — at the right price."

buying and selling art "provides people with a social life" while giving them what they think is a safe investment.

Among these sales was "Bitmap Gradient Glare," a 2014 geometric canvas-ribbon abstract by Tauba Auerbach that was bought for \$200,000 by an unnamed Swiss museum. Last year, she was among a roster of artists whose abstract paintings were being resold for multiples of their original gallery prices. "Untitled (Fold)," her 2010 trompe l'oeil

helped the San Francisco dealer Anthony Meier sell Polke's 1974-78 gelatin silver photo piece "Untitled (Quetta, Pakistan, Tea Ceremony)" for \$900,000.

The New York dealer Christophe Van de Weghe sold "Untitled (P577)," a black-and-white 2009 enamel-on-linen painting by Christopher Wool, an abstract painter from an older generation who remains a market favorite. That work was priced at \$5.5 million. Skarstedt, with galleries in New York and London, sold "Grosser

Geist Nr. 6," a 10-foot steel sculpture from 1998 by Thomas Schütte, priced at about \$5 million.

Helly Nahmad, also based in New York and London, found a buyer for "La Route du Pas-de-Calais," a 1963 painting of a man driving a car by Jean Dubuffet (1901-1985) and priced at about \$6 million. Ten years ago, it sold at auction for \$577,595, but the market for works by Dubuffet, a pioneer of the French Art Brut movement, has been recalibrated

by the \$24.8 million paid for his "Paris Polka" painting at Christie's in May.

With an asking price of \$50 million, "Untitled (Yellow, Orange, Yellow, Light Orange)," Helly Nahmad's 1955 Mark Rothko abstract, was probably the most expensive work at the fair. The gallery was looking to capitalize on the wealthiest collectors' hunger for trophy works by the biggest 20th-century names. The painting had sold for \$36.6 million at Sotheby's auction of works from the col-

Bringing up baby, the global-capitalist-culture way!

How to Raise an Adult. Break Free of the Overparenting Trap and Prepare Your Kid for Success. By Julie Lythcott-Haims. 354 pages. Henry Holt & Company. \$27.

BY HEATHER HAVRILESKY

When did the central aim of parenting become preparing children for success? This reigning paradigm, which dictates that every act of nurturing be judged on the basis of whether it will usher a child toward a life of accom-

BOOK REVIEW

plishment or failure, embodies the fundamental insecurity of global capitalist culture, with its unbending fixation on prosperity and the future. It's no surprise that parenting incites such heated debates, considering how paradoxical these principles can be when they're applied to children. When each nurturing act is administered with the distant future in mind, what becomes of the present? A child who soaks in the ambient anxiety that surrounds each trivial choice or activity is an anxious child, formed in the hand-wringing, future-focused image of her anxious parents.

"How to Raise an Adult: Break Free of the Overparenting Trap and Prepare Your Kid for Success" seems to lie at the precise crossroads of this inherently conflicted approach. Like so many others in the jittery child-rearing mob, Julie Lythcott-Haims has identified overparenting as a trap. But once you escape the trap, the goal remains the same: to mold your offspring into thriving adults. Whether a child is learning to ride a bike or doing his own

laundry, he is still viewed through the limited binary lens of either triumphant or fumbling adulthood. The looming question is not "Is my child happy?" but "Is my child a future president poised to save the environment, or a future stoner poised to watch his fifth episode of 'House of Cards' in a row?"

Even as tales of meddling parents reach a fever pitch, Ms. Lythcott-Haims's bleak portrait may just be the "Black Hawk Down" of helicopter parenting. Ms. Lythcott-Haims, who brings some authority to the subject as Stanford's former dean of freshmen and undergraduate advising, has seen varieties of extreme parental interference suggesting not just a lack of common sense, but a lack of wisdom and healthy boundaries (if not personal dignity) as well.

Instead of allowing kids to experiment and learn from their mistakes, parents hover where they're not wanted or welcome, accompanying children on school trips or shadowing them on campus. Caught up in what the author calls the "college admissions arms race," parents treat securing their children a spot at one of 20 top schools (as decreed by U.S. News and World Report's popular but somewhat dubious rankings) as an all-or-nothing proposition.

Concerned about the effects of a flawed high school transcript, parents do their children's homework, write or heavily edit their papers, fire questions at teachers, dispute grades and hire expensive subject tutors, SAT coaches and "private admissions consultants." Even after kids graduate, the madness continues. Ms. Lythcott-Haims offers anecdotes of parents touring graduate schools, serving as mouthpieces for

their shy, passive children, and submitting résumés to potential employers, sometimes without their children's knowledge. These behaviors do more than mold kids into dependent beings, she argues; they corral and constrict their possibilities and their imaginations. "We speak of dreams as boundless, limitless realms," Ms. Lythcott-Haims writes. "But in reality often we create parameters, conditions and limits within which our kids are permitted to dream — with a checklisted childhood as the path to achievement."

And despite her title's emphasis on success, Ms. Lythcott-Haims takes pains to demonstrate that overparenting doesn't merely threaten a child's future income; it also does enormous psychological harm. She cites a 2011 study by sociologists at the University of Tennessee at Chattanooga that found a correlation, in college-student questionnaires, between helicopter parenting and medication for anxiety or depression. One researcher at a treatment center for addicts in Los Angeles found that "rates of depression and anxiety among affluent teens and young adults ... correspond to the rates of depression and anxiety suffered by incarcerated juveniles." Other studies suggest that overparented kids are "less open to new ideas" and take "less satisfaction in life."

For Ms. Lythcott-Haims, the message behind this research is the same: Kids need to sally forth independently without constant supervision. They need to try and even fail. And when they fail and look around for a parent to bail them out, they need to hear the words, "You must figure this out for yourself."

The irony, of course, is that after years of lamenting the benign neglect suffered at the hands of 1970s parents who told kids to "go outside and play until dinner time," today's parents are starting to second-guess the ways they've overcorrected such hands-off child-rearing. Indeed, Ms. Lythcott-Haims's explicit instructions for parents read like a page straight out of a '70s-era parenting play-book: "Value free play." "Work on creating space between you and your kid." "Don't apologize or overexplain." Oh,

CHRISTOPH NIEMANN

and give your kids chores — lots of chores. Halfway through the book, one almost expects to discover instructions like, "When it comes to spanking, wooden spoons are far more effective than your bare hands!" And: "Push those kids out the door and lock it. Now, crack open that pack of Virginia Slims, fix yourself a nice Tom Collins, and dig into the latest Doris Lessing novel."

But even as "How to Raise an Adult" joins others in the same vein this emphasis on giving kids a little more space hasn't seemed to have had much effect on the premature apprehension of the

schoolyard: the endless, nervous chatter about the Common Core, the uneasy comparing of report cards and standardized test scores, the tireless griping about the never-ending hassles of homework, soccer season, piano lessons, art classes and dance classes. If everyone agrees that overscheduling and hours of homework a night are the enemy, shouldn't more parents be stepping back and relaxing a little, thereby showing, by example, how to live in a nonsensically competitive world and still be happy?

Ms. Lythcott-Haims sees this inability to disengage as a side effect of the prevailing fantasy among parents that the "right" college education will secure a child's comfy seat in the upper-middle-class tax bracket. Parents are so laser-focused on how to ensure success against a backdrop of an increasingly insecure global economy that they're willing to trade in the joys and self-guided discoveries of a rich childhood for some promise of security in the far-off future. But it's absurd for parents to allow this illusion that success in life depends on admission to one of a handful of elite colleges to guide their behavior from the time their kids are in preschool forward, Ms. Lythcott-Haims asserts.

A 1999 study by Stacy Berg Dale and Alan Krueger suggests that graduates of a hundred or so "moderately selective" schools "had on average the same income 20 years later as graduates of the elite colleges." While schools may be more competitive than they were 36 years ago, when the subjects of the study were in college, this statistic (which applied to graduates of "moderately selective" schools who had also gained admission to elite schools)

should at least cast a shadow of doubt on parents' extreme fixation on top-tier colleges. There are also several alternatives to the U.S. News and World Report rankings that could shift common thinking about what constitutes an "elite" education. The "Fiske Guide to Colleges" evaluates schools based on "the quality of the experience and their price tag," while the Alumni Factor ranks schools based on intellectual development, average income of graduates and whether alumni would choose the college again, among other factors.

Although loosening that grip on getting kids into the "perfect" school does seem important, it's somewhat unlikely to end the current plague of controlling, stressed-out parents and helpless, insecure children. In this anxious age, the future will always trump the present. But even if "How to Raise an Adult" gets thrown onto a growing pile of books for worried, upper-middle-class parents and is summarily forgotten, Ms. Lythcott-Haims's central message remains worthwhile: When parents laugh and enjoy the moment but also teach the satisfaction of hard work, when they listen closely but also give their children space to become who they are, they wind up with kids who know how to work hard, solve problems and savor the moment, too. In other words, get a life, and your child just might do the same someday.

Heather Havrilesky is a columnist for New York magazine and Bookforum and wrote the memoir "Disaster Preparedness."

ONLINE: THE LITERARY LIFE

Reviews, profiles of authors and more at nytimes.com/books

Andréhn-Schiptjenko

STOCKHOLM PARIS

GUNNEL WÅHLSTRAND

Born 1974 in Uppsala, Sweden

Lives and works in Stockholm, Sweden

Education

1998-03 Royal Institute of Art, Stockholm, Sweden.

1996-98 Hovedskous Målarskola, Gothenburg, Sweden.

1995-96 Dômen Konstskola, Gothenburg, Sweden.

Solo Exhibitions

2024 *Gunnel Wåhlstrand*, Prins Eugens Waldemarsudde, Stockholm, Sweden.

2023 Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden.

2020 Andréhn-Schiptjenko, Paris, France.

2019 Stena A Olssons Kulturstipendium 2018, Göteborgs Konstmuseum, Gothenburg, Sweden.

2018 Andréhn-Schiptjenko, Stockholm Sweden.

2017 Boijmans Van Beuningen, Rotterdam, the Netherlands.

Magasin III Museum & Foundation for Contemporary Art, Stockholm, Sweden.

2013 Uppsala konstmuseum, Uppsala, Sweden.

The Nordic Watercolour Museum, Skärhamn, Sweden.

2011 *Time and Memory: Cecilia Edefalk and Gunnel Wåhlstrand*
Parasol Unit, London, United Kingdom.

2009 Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden.

2006 Magasin III Museum & Foundation for Contemporary Art, Stockholm, Sweden.

2005 Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Sweden.

Stockholm Artfair, Maria Bonnier-Dahlin's stiftelse.

2003 Galleri Mejan, Stockholm, Sweden.

2000 Galleri Majnabbe, Gothenburg, Sweden.

Group Exhibitions

2023 *Psychological Spaces*, The Nordic Watercolour Museum, Skärhamn, Sweden.

2019 *Grannskap*, The Nordic Watercolour Museum, Skärhamn, Sweden.

2017 *Samling i förvandling - Tema: Grafik*, Uppsala Konstmuseum, Uppsala, Sweden.

2016 *Samling i förvandling - Tema: Uppsala*, Uppsala Konstmuseum, Uppsala, Sweden.

2015 *Vattenkonst – ur museets samling*, The Nordic Watercolour Museum, Skärhamn, Sweden.

2013 *Tendenser 2013. Tenderness*, Galleri F15, Moss, Norway.

Andréhn-Schiptjenko

STOCKHOLM PARIS

- 2011** *Nordic-by-New York*, ASF Scandinavia House, New York, USA.
2010 *Thrice Upon a Time*, Magasin III Museum & Foundation for Contemporary Art, Stockholm, Sweden.
The Beauty of Distance: Songs of Survival in a Precarious Age, 17th Biennale of Sydney, Australia.
Mannen - bilden av mannen i konsten, Uppsala Konstmuseum, Uppsala, Sweden.
2009 *Samtidigt: Svenskt måleri på 2000-talet*, Borås konstmuseum, Borås, Sweden and Passagen Linköpings konsthall, Linköping, Sweden.
2007 *Borås Borås*, Borås Konstmuseum, Borås, Sweden.
2005 *20 år - Stipendiater Maria Bonnier Dahlins Stiftelse*, Bonniers Konsthall, Stockholm, Sweden.
2003 *Tre Stipendiater*, Uppsala Konstmuseum, Uppsala, Sweden.
2002 *Vårsalongen*, Liljevalchs, Stockholm, Sweden.
2001 *Vårsalongen* Liljevalchs, Stockholm, Sweden.
Kulturhuset, Stockholm, Sweden.
1999 Röda Sten, Gothenburg, Sweden.

Grants

- 2010** The Swedish Arts Grants Committee, two years grant.
2008 Axel Theofron Sandbergs fond.
2006 Gerhard Bonniers Stipendium.
2004 Stiftelsen Anna-Lisa Tomson till minne.
2004 The Swedish Arts Grants Committee, one year grant.
2003 Helge Ax:son Johnsons Stiftelse.
2003 Maria Bonnier Dahlins Stiftelse.
2002 Eva and Hugo Bergmans Minnesfond.
2001 A Th Sandbergs Donationsfond.
1998 Eric Ericsons Stiftelse.

Commissions

- 2008-09** Works for the Scania and Blekinge Court of Appeal, Malmö, Sweden.
Commissioned by The National Public Art Council Sweden.

Andréhn-Schiptjenko

STOCKHOLM PARIS

Public Collections

Göteborgs kulturnämnd, Sweden.
Hilti Art Foundation, Vaduz, Liechtenstein.
Kultur i länet, Uppsala läns landsting, Sweden.
Magasin III Museum & Foundation for Contemporary Art, Stockholm, Sweden.
Malmö Konstmuseum, Malmö, Sweden.
Maria Bonnier Dahlins Stiftelse, Stockholm, Sweden.
Moderna Museet, Stockholm, Sweden.
Sten A Olssons Stiftelse för Forskning och Kultur, Gothenburg, Sweden.
The National Public Art Council of Sweden.
The Nordic Watercolour Museum, Skärhamn, Sweden.
The UBS Art Collection, Zürich, Switzerland.
Uppsala Konstmuseum, Uppsala, Sweden.

Books and catalogues

"Gunnel Wåhlstrand", Magasin III Museum & Foundation for Contemporary Art with Art & Theory, 2017.
"Gunnel Wåhlstrand", Nordiska akvarellmuseet/Uppsala konstmuseum, text by Bera Nordal, 2013.
"Gunnel Wåhlstrand", Andréhn-Schiptjenko, text by Jasper Sharp and Ben Street, foreword by David Neuman, 2013.
"Time and Memory": Cecilia Edefalk & Gunnel Wåhlstrand, Parasol unit foundation for contemporary art, text by Peter Cornell, 2011.
"North by New York: New Nordic Art", Storr/Pietropaolo, 2011.
"Passioner och bestyr: svensk konst på 2000-talet", Sophie Allgårdh, 2011.
"The Beauty of Distance: Songs of Survival in a Precarious Age", Exhibition catalogue, Biennale Sydney, 2010.
"Samtidigt: svenskt måleri på 2000-talet", Sophie Allgårdh, 2009.
"Katalog 38", The National Public Art Council of Sweden with text by Henrik C Enbohm, 2009.
Foam Album 09, 2009.
"1985-2005 Tjugo år", Maria Bonnier Dahlins Stiftelse, 2006.